

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Finansijski izvještaji
za godinu završenu 31. decembra 2020.
zajedno sa Izvještajem nezavisnog revizora

Sadržaj

	Strana
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	2
Izvještaj nezavisnog revizora	3-4
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Izvještaj o finansijskom položaju	6
Izvještaj o promjenama kapitala	7
Izvještaj o novčanim tokovima	8
Napomene uz finansijske izvještaje	9–100

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultata njenog poslovanja i novčanog toka u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja s opravdanom tačnošću. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir takvih računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

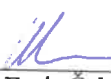
Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvještaje Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini dioničara na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama od 1. do 100. odobreni su od strane Uprave za objavu, kao i za podnošenje Nadzornom odboru, 15. februara 2021. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

U ime i za Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Amer Bukvić
Predsjednik
Uprave

Emir Čehajić
Član Uprave

Emina Šišić
Član Uprave

Izveštaj nezavisnog revizora Vlasnicima Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Bosna Bank International d.d. (Banka), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2020. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2020. godine, njenu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora *u odjeljku o revizorovim odgovornostima* za reviziju finansijskih izvještaja.

Nezavisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde novisnosti) (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za godišnje finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupa, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Izveštaj nezavisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (*nastavak*)

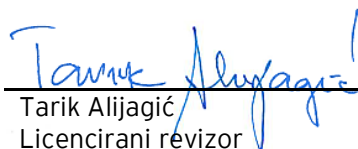
Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, primjenjujemo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Nadzornim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Zvonimir Madunić
Direktor

Tarik Alijagić
Licencirani revizor

Ernst&Young d.o.o.,
Fra Anđela Zvizdovića 1

Sarajevo, 16. februara 2021. godine

	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od poslovanja s bankama (Murabaha, Wakala), od finansiranja fizičkih i pravnih lica (Musharaka i Ijara)	6	37.718	36.643
Troškovi po osnovu obaveza prema klijentima i bankama (Musharaka, Wakala i Murabaha)	6	(7.592)	(6.473)
Neto prihodi od finansiranja i ulaganja		30.126	30.170
Prihodi od naknada i provizija	7	13.271	13.717
Rashodi od naknada i provizija	7	(3.350)	(3.866)
Neto prihodi od naknada i provizija		9.921	9.851
Neto troškovi rezervisanja	11	(9.036)	(502)
Neto dobit iz finansijskog poslovanja	8	403	1.106
Ostali operativni prihodi	12	1.220	1.703
Ukupan poslovni prihod		32.634	42.328
Troškovi zaposlenih	9	(16.821)	(16.286)
Troškovi amortizacije	21,22	(2.488)	(2.393)
Ostali operativni troškovi	10	(9.149)	(10.173)
Dobit prije oporezivanja		4.176	13.476
Trošak poreza na dobit	13	(164)	(1.712)
Odloženi poreski prihod	13	1.311	-
Neto dobit za godinu		5.323	11.764
Ukupna sveobuhvatna dobit		5.323	11.764

Napomene na stranama 9 do 100 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2020. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
IMOVINA			
Novac i sredstva kod banaka	14	308.182	229.741
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	15	107.339	104.643
Plasmani kod drugih banaka	16	64.896	105.942
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	75	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	18	460	538
Finansiranje klijenata	19	790.850	784.297
Ostala imovina	20	11.053	10.096
Nekretnine, oprema i imovina sa pravom upotrebe	21	22.077	21.686
Nematerijalna imovina	22	790	789
Odložena poreska sredstva	13	2.174	-
UKUPNA IMOVINA		1.307.896	1.257.807
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	23	966.353	908.400
Depoziti banaka	24	74.338	70.522
Obaveze za primljene pozajmice	25	99.690	101.624
Ostale obaveze	26	19.551	19.908
Rezervisanja za obaveze i troškove	27	1.984	1.261
UKUPNE OBAVEZE		1.161.916	1.101.715
KAPITAL			
Dionički kapital	28	110.059	110.059
Zakonske rezerve		11.063	8.710
Zadržana dobit		24.858	37.323
UKUPNI KAPITAL		145.980	156.092
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		1.307.896	1.257.807

Napomene na stranama 9 do 100 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Uprava je odobrila prikazane finansijske izvještaje dana 15. februara 2021. godine te ih potpisuju:

 Amer Bukvić
 Predsjednik
 Uprave

 Emir Čehajić
 Član Uprave

 Emina Šišić
 Član Uprave

Bosna Bank International d.d., Sarajevo**Izveštaj o promjenama u kapitalu za godinu koja završava 31. decembra 2020. godine***(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)*

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Regulatorne rezerve za gubitke po osnovu finansiranja	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	110.059	6.752	499	27.018	144.328
Raspored dobiti ostvarene u 2018. godini	-	1.958	-	(1.958)	-
Prenos regulatornih rezervi za gubitak	-	-	(499)	499	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	11.764	11.764
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	110.059	8.710	-	37.323	156.092
Prva primjena Odluke (Napomena 2)	-	-	-	(16.298)	(16.298)
Odloženi poreski efekat prve primjene Odluke	-	-	-	863	863
Stanje na dan 1. januara 2020. godine - izmijenjeno	110.059	8.710	-	21.888	140.657
Raspored dobiti ostvarene u 2019. godini	-	2.353	-	(2.353)	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	5.323	5.323
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	110.059	11.063	-	24.858	145.980

Napomene na stranama 9 do 100 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

	Napomena	2020.	2019.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		4.176	13.476
Usklađivanje za:			
Amortizaciju	21, 22	2.488	2.393
Gubitak po osnovu rashodovanja nekretnina i opreme		-	109
Dobit po osnovu prodaje stečene imovine	12	(145)	(117)
Neto (umanjenje)/povećanje vrijednosti i ostala rezervisanja	11	(5.317)	502
Usklađenje fer vrijednost finansijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti		(78)	(107)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena u poslovnoj imovini i obavezama		1.280	16.256
Povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke		(2.803)	(28.370)
Smanjenje /(povećanje) plasmana bankama		40.810	(42.778)
Povećanje finansiranja klijenata		(15.533)	(117.260)
Povećanje ostale aktive		(1.747)	(2.816)
Povećanje depozita od banaka		3.816	18.678
Povećanje depozita od klijenata		57.952	222.173
Povećanje ostalih obaveza		439	4.164
		84.215	70.047
Plaćeni porez na dobit		(164)	(1.706)
NETO NOVČANA SREDSTVA (KORIŠTENA) / IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		84.051	68.341
Ulagачke aktivnosti			
Kupovina nekretnina i opreme		(2.880)	(1.207)
NETO NOVČANA SREDSTVA (KORIŠTENA) / IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		(2.880)	(1.207)
Finansijske aktivnosti			
(Odlivi)/Prilivi po osnovu primljenih pozajmica, neto		(1.934)	97
Plaćanje glavnice po osnovu lizinga		(796)	(774)
NETO NOVČANA SREDSTVA (KORIŠTENA) / IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		(2.760)	(677)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		78.441	66.457
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		229.741	163.284
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	14	308.182	229.741
Naplaćeni prihodi po osnovu profitne marže		33.944	34.581
Plaćeni rashodi po osnovu profitne marže		7.040	5.763

Napomene na stranama 9 do 100 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Opći podaci

Bosna Bank International d.d. je osnovana 19. oktobra 2000. godine kao prva banka u Bosni i Hercegovini koja radi na principima Islamskog bankarstva.

Dana 13. marta 2002. godine Banka je stekla dozvolu za domaće platne transakcije od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, u novembru iste godine Banka je dobila licencu za osiguranje depozita.

Glavna djelatnost Banke uključuje pružanje slijedećih bankarskih usluga:

1. finansiranje pravnih i fizičkih lica,
2. prikupljanje i plasiranje depozita,
3. aktivnosti na međubankarskom tržištu,
4. mjenjačke i
5. ostale bankarske usluge.

Dioničari Banke su:

	31. decembra 2020.		31. decembra 2019.	
	Iznos	%	Iznos	%
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	50.031	45,46	50.031	45,46
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	30.014	27,27	30.014	27,27
Dubai Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	30.014	27,27	30.014	27,27
Ukupno	110.059	100,00	110.059	100,00

Sjedište Banke je na adresi Trg Djece Sarajeva bb, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Zaposleni

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 454 zaposlenih (2019.: 460 zaposlenih).

1. Opći podaci (nastavak)

Nadzorni odbor

Predsjednik
Zamjenik predsjednika
Član
Član
Član

Abdul Aziz Ahmed Al Mheiri
Abdulla Al Shehhi
Muhammed Umair Husain
Sharol Razar
Kamil Gokhan Bozkurt

Odbor za reviziju

Predsjednik
Zamjenik predsjednika
Član
Član

Dr. Harun Kapetanović
Abdul Hakim Kanan
Abdallah Saleh AbuKhajil do
07.12.2020.
Zamir Bukhari, od 07.12.2020.

Šerijatski odbor

Predsjednik
Zamjenik predsjednika
Član
Član
Član
Član

Dr. Husein ef. Kavazović
Dr. Nizam Al-Yaqoobi
Dr. Osaid Kailani do 23.05.2020.
Dr. Šukrija Ramić
Saleh Michael Gassner
Dr. Muhammad Amin Ali Qattan od
23.05.2020.

Uprava

Predsjednik Uprave
Član Uprave
Član Uprave

Amer Bukvić
Emir Čehajić
Emina Šišić

Sekretar Banke

Salih Purišević

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo FBiH donesenim na osnovu spomenutih zakona.

Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“). Društva sastavljaju i objavljuju svoje finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“), njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja standarda“), te Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) i njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja“) koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde („IASB“ ili „Odbor“), koji su prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji (prema ovlasti Komisije za računovodstvo Bosne i Hercegovine, broj 2-11/06). Do datuma ovog izvještaja, nisu prevedeni idući standardi i izmjene standarda koje je objavio IASB:

- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje (za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine)
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmjene) – 1. januar 2020.
- Izmjena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvještaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva
- Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmjene) – 1. januar 2021.
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, zakonom o Bankama FBiH, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Agencija za bankarstvo FBiH je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravke vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI). U skladu sa ovom Odlukom Banka je na 1.1.2020. godine knjižila početni efekat na kapital na datum 1.1.2020. godine u iznosu od 16.298 hiljada BAM, od čega se 4.918 hiljada BAM odnosi na Nivo rizika 1, 3.740 hiljada BAM na Nivo rizika 2 i 7.640 hiljada BAM na Nivo rizika 3. Dodatno, Banka je isknjižila u vanbilansu evidenciju potraživanja koja su bila 100% ispravljena duže od dvije godine u iznosu od 9.378 hiljada BAM.

Banka je u skladu sa odredbama Odluke na dan 31.12.2020. godine formirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 12.323 hiljada BAM u odnosu na iznos dobijen izračunom koji je rezultat internog modela Banke, prema zahtjevima MSFI 9. Navedena razlika proizašla je iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravke vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 – razlika u iznosu od 798 hiljada BAM;
- primjene minimalnih stopa ispravke vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 – razlika u iznosu od 1.873 hiljade BAM;
- prilagodbe formule za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka u nivou kreditnog rizika 1 i 2 u skladu sa Uputstvom za klasifikaciju i vrednovanje finansijske aktive – razlika u iznosu od 1.875 hiljada BAM (Napomena 3.6)
- primjene minimalnih stopa ispravke vrijednosti propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekvalitetnu imovinu) – razlika u iznosu od 7.797 hiljada BAM, te se u potpunosti odnosi na izloženosti koje su obezbjeđene prihvatljivim kolateralom;

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 26. Odluke za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i finansijskog lizinga i ostala potraživanja – razlika u iznosu od -20 hiljada BAM;
- Otpisa bilansne izloženosti dvije godine nakon što je banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom u ukupnom iznosu od 14.272 hiljade BAM.

Banka je u skladu sa članom 32. Odluke prikazala manju vrijednost stečene materijalne imovine za iznos od 360 hiljada BAM u odnosu na vrijednost te imovine koja bi se prikazala u skladu sa MRS 2, a u skladu sa Odlukom Banke (Napomena 3.6 i 20).

Navedena razlika nastala je po osnovu imovine:

- koja je stečena u posljednje tri godine u iznosu od 220 hiljada BAM,
- koja je stečena u periodu dužem od tri godine u iznosu od 140 hiljada BAM.

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem koristeći metodologiju banke korištenu za izvještavanje po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	31.12.2019. MSFI	Efekti FBA odluke 1.1.2020.	1.1.2020.
Imovina	1.257.807	(15.215)	1.242.592
Obaveze	1.101.715	1.083	1.102.798
Kapital	156.092	(16.298)	139.794
		Efekti FBA odluke	
	31.12.2020. MSFI	31.12.2020.	31.12.2020
Imovina	1.320.569	(12.673)	1.307.896
Obaveze	1.161.566	350	1.161.916
Kapital	158.303	(12.323)	145.980
		Finansijski rezultat prije oporezivanja za godinu koja je završila 31.12.2020. ukoliko bi se koristila MSFI metodologija	8.151

** Napomena: pozitivna cifra predstavlja povećanje vrijednosti, a negativna smanjenje vrijednosti*

Banka nije bila u mogućnosti primijeniti Odluku na obračun očekivanih kreditnih gubitaka na 1. januar 2019. godine, a kako bi preračunala uporedne podatke. Shodno tome, upredna stanja u Napomenama 11, 19 i 27 nisu uporediva.

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim ukoliko je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u tekstu.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)**2.1 Funkcionalna valuta i prezentiranja**

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama („BAM“), koja je funkcionalna valuta. Iznosi su zaokruženi na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno). Centralna Banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“ ili „CBBiH“) provodi politiku kursa na principu „valutnog odbora“ prema kojem je BAM vezana za EUR u odnosu 1:1,95583 koji je korišten kroz 2020. i 2019. godinu. Očekuje se da će se ovo zadržati i u gledanoj budućnosti.

2.2 Koncept vremenske neograničenosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, što podrazumjeva da će Banka nastaviti sa poslovnim aktivnostima u predvidivoj budućnosti, te biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

2.3 Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtjeva od Uprave donošenja prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena. Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promjenjene te eventualno u budućim periodima ako utiču i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 3 i 4.

2.4 Strane valute

Sredstva i obaveze izražene u stranim valutama su preračunate u konvertibilne marke po zvaničnom srednjem kursu Centralne Banke Bosne i Hercegovine na posljednji datum izvještajnog perioda.

Monetarne stavke izražene u stranim valutama preračunavaju se po kursu važećem na datum izvještavanja. Ukoliko postoji više kurseva, koristi se terminska stopa prema kojoj bi budućni novčani tokovi po osnovu te transakcije ili stanja mogli biti izmireni, a u slučaju da su isti nastali. Nemonetarne stavke mjerene po historijskom trošku izražene u stranoj valuti preračunate su po kursu važećem na datum prvobitnog priznavanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u izvještaju dobiti i gubitka.

Sve pozitivne i negativne kursne razlike prikazane u izvještaju o sveobuhvatoj dobiti su prikazane u neto iznosu unutar odgovarajuće stavke.

Kursevi koji se koriste u finansijskim izvještajima su zvanični kursevi utvrđeni od strane Centralne Banke BiH. Na dan 31. decembra srednji kursevi su slijedeći:

Kurs	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
	BAM	BAM
USD	1,592566	1,747994
EUR	1,95583	1,95583

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.5 Definicije

Pojmovi Islamskog bankarstva korišteni u finansijskim izvještajima imaju značenje kako slijedi:

Murabaha

Ovim ugovornim odnosom Banka prodaje robu ili neku drugu imovinu, koju je prethodno kupila od partnera uz unaprijed ugovorene specifične uslove. Prodajna cijena uključuje trošak nabave i dogovoreni profit.

Musharaka

Ovim ugovornim odnosom Banka i njen partner, ortak, ulažu sredstva u postojeći ili novi projekt, ili vlasništvo nad određenom imovinom, bilo stalno ili privremeno koje će na kraju u potpunosti preći na partnera. Ostvareni profit se dijeli prema ugovoru, a gubitak se dijeli u skladu sa relativnim iznosom udjela u projektu.

Wakala

Ugovorni odnos između dvije strane gdje jedna od strana osigurava određena sredstva agentu, koji ta sredstva ulaže u skladu s odredbama ugovora uz naknadu (koja se određuje kao fiksni iznos ili postotak od iznosa ulaganja). Agent je obavezan odmah izvršiti povrat sredstava u slučaju nepriдрžavanja ugovornih obaveza, nemara ili drugog oblika kršenja odredbi ugovora.

Ijara

Ijara je ugovorni odnos po kojem Banka kupuje određenu nekretninu ili opremu te istu iznajmljuje klijentima.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.6 Izmjene MSFI i nova regulatorna Odluka (nastavak)

2.6.1 Izmjene MSFI i nova regulatorna Odluka čija primjena je obavezna u tekućoj godini (nastavak)

- **Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka**
Banka od 1.1.2020. godine primijenila Program za upravljanje kreditnim rizikom i izračun očekivanih kreditnih gubitaka, a koji je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i izračunu očekivanih kreditnih gubitaka, a koju je objavila Agencija. Banka je izvršila prilagodbu svoje prethodne metodologije koja je bila zasnovana na MSFI, te efekte prve primjene u iznosu 16.298 hiljada BAM knjižila u kapitalu na dan 1.1.2020. godine. Izmjene u metodologiji su opisane u Napomeni 3.6.
- **MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmjena)**
Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmjene u Definiciji biznisa (Izmjene u MSFI 3) sa ciljem rješavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmjene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izvještajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020 godine, kao i sticanjima imovine koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Usvajanje Izmjena nema uticaja na finansijske izvještaje Banke.
- **Reforma referentnih kamatnih stopa - MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (Izmjene)**
U septembru 2019. godine IASB je objavio izmjene i dopune MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7, kojima se završava prva faza rada kako bi se odgovorilo na učinke reforme međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR) na finansijsko izvještavanje. Objavljene izmjene se bave pitanjima koja utiču na finansijsko izvještavanje u periodu prije zamjene postojeće referentne kamatne stope alternativnom kamatnom stopom i bave se implikacijama na posebne zahtjeve računovodstva hedžinga u MSFI 9 Finansijski instrumenti i MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, za koje je potrebna „forward-looking“ analiza. Izmjene su osigurale privremene olakšice, primjenjive na sve odnose hedžinga, koji su direktno pod uticajem reforme referentne kamatne stope, koji omogućuju nastavak računovodstva hedžinga tokom perioda neizvjesnosti prije zamjene postojeće referentne kamatne stope alternativnim, gotovo bezrizičnim kamatnim stopama. Postoje i izmjene MSFI 7 Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja u vezi dodatnih objelodanjivanja oko neizvjesnosti koja proizlaze iz reforme referentne kamatne stope. Izmjene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, te se moraju primjenjivati retrospektivno. Druga faza će se fokusirati na pitanja koja bi mogla uticati na finansijsko izvještavanje kada se postojeća referentna kamatna stopa zamjeni kamatnom stopom bez rizika (RFR). Usvajanje reforme nije imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.

2.6.2. Međunarodni računovodstveni standardi koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, ali još uvijek nisu prevedeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji:

- **Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje**
Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izvještavanje, uvođenje standarda, smjernice potrebne onima koji pripremaju dosljedne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumiju i tumače standarde. Odbor je također izdao poseban prateći dokument, Izmjene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmjene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmijenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmjene referenci je da podrži prelaz na novi Konceptualni okvir za društva koja razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primjenljivi.

Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine. Uprava Banke procjenjuje da primjena Konceptualnog okvira neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.6 Izmjene MSFI i nova regulatorna Odluka (nastavak)

2.6.2 Međunarodni računovodstveni standardi koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, ali još uvijek nisu prevedeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji (nastavak)

• **MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmjene)**

Izmjene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2020. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primjenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izvještaja opšte namjene donose na osnovu tih finansijskih izvještaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izvještava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmjene i dopune su također dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Uprava je procijenila da Izmjene standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

2.6.3. Standardi koji su izdati, prevedeni ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

• **MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmjene)**

Izmjene su na snazi za godišnje periode izvještavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primjena. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao prijedlog ekspozicije da se datum stupanja na snagu ovih izmjena odloži do 1. januara 2023. Cilj izmjena je promovisati dosljednost u primjeni zahtjeva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izvještaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvjesnim datumom dospijeca potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmjene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izvještaju o finansijskom položaju i ne mijenjaju postojeće zahtjeve oko mjerenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društvo objelodanjuje o tim stavkama. Također, izmjene i dopune razjašnjavaju zahtjeve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. Uprava je procijenila da navedene izmjene neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

• **MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Izmjene)**

Izmjene su na snazi za godišnje periode izvještavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmjene MSFI uskog opsega na sljedeći način:

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije (Izmjene)** ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje bez mijenjanja računovodstvenih zahtjeva za poslovne kombinacije.
- **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Izmjene)** zabranjuje da društvo od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok društvo priprema sredstvo za njegovo korištenje. Umjesto toga, društvo će prepoznati takav prihod od prodaje i vezane troškove u bilansu uspjeha.
- **MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Izmjene)** navodi koje troškove društvo uključuje u određivanju troškova ispunjavanja ugovora u cilju procjene da li je ugovor štetan.
- **Godišnja unapređenja 2018-2020** dovode do manjih izmjena na MSFI 1 Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i ilustrativni primjeri za MSFI 16 Lizing.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.6. Izmjene MSFI i nova regulatorna Odluka (nastavak)

2.6.3. Standardi koji su izdati, prevedeni ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Uprava je procijenila da navedene izmjene neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Izmjena)**

Izmjena je na snazi za godišnje periode izvještavanja koja počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, retrospektivno. Ranija primjena je dozvoljena, uključujući i u finansijskim izvještajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. maj 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izmijenio standard kako bi se pružila olakšica zakupcima od primjene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o zakupu za olakšice koje se javljaju kao direktna posljedica COVID-19 pandemije. Datom izmjenom se obezbjeđuje praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama zakupa, prilikom prihvatanja bilo kakvih promjena u zakupninama, koje su rezultat olakšica uslijed COVID-19 pandemije, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promjenu u okviru MSFI 16, ako promjena nije bila modifikacija ugovora o zakupu, samo ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- Promjene lizing plaćanja dovode do promjene zakupnine koja je suštinski ista ili manja od zakupnine neposredno prije nastanka promjene.
- Svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja su prvobitno dospjela na dan ili prije 30. juna 2021.
- Nema suštinskih promjena ostalih uslova zakupa.

Uprava je procijenila da navedene izmjene neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

2.6.4. Standardi koji su izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni niti su prevedeni od strane Saveza računovođa i revizora FBIH

- **Izmjena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvještaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva**

Izmjene ukazuju na poznato neslaganje zahtjeva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posljedica izmjena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je riječ o zavisnom društvu ili ne). Djelimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva dio zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primjene ovog standarda na neodređeno vrijeme čekajući ishod istraživanja vezano za primjenu metoda učešća. Ove izmjene još uvijek nisu prevedene od strane Saveza računovođa i revizora FBIH. Uprava je procijenila da usvajanje ovih izmjena neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmjene)**

U augustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Izmjene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmjene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izvještavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zamijeni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmjene predviđaju praktični izuzetak kada se obračunavaju promjene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtijevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Također, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtjev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.6. Izmjene MSFI i nova regulatorna Odluka (nastavak)

2.6.4. Standardi koji su izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni niti su prevedeni od strane Saveza računovođa i revizora FBIH (nastavak)

Dalje, dopune MSFI 4 osmišljene su tako da osiguravajućim kompanijama koje još uvijek primjenjuju MRS 39 omoguće da dobiju iste olakšice kao one predviđene izmjenama MSFI 9. Postoje i izmjene MSFI 7 Finansijski instrumenti: objelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izvještaja da razumiju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Izmjene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Kada je primjena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmijeni podatke iz ranijih perioda. Ove izmjene još uvijek nisu prevedene od strane Saveza računovođa i revizora FBIH. Uprava je procijenila da usvajanje ovih izmjena neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika Neto prihod od finansiranja i ulaganja

Neto prihod od finansiranja predstavlja udio Banke u prihodima koji su generisani investiranjem sredstava klijenata koje je Banka dala na raspolaganje nakon odbitka troškova vezanih za prikupljanje sredstava koja su investirana.

Murabaha i Wakala

Prihod se priznaje tokom vremena trajanja ugovora uzimajući u obzir efektivnu stopu prinosa.

Musharaka i Ijara

Prihod se obračunava upotrebom metode efektivne stope prinosa na opadajući iznos glavnice.

U skladu s principima Islamskog bankarstva, sredstva koja klijent drži na tekućim i depozitnim računima kod Banke mogu se koristiti kao jedan od izvora finansiranja Musharaka projekata, a troškovi vezani uz te depozitne račune se prikazuju kao troškovi Musharaka transakcija.

Po Šerijatskim propisima, Banka ne smije ostvarivati prihode od zatezne kamate. Svi ostvareni penali se izdvajaju u dobrotvorne svrhe.

3.2 Prihodi i troškovi od naknada i provizija

Naknade i provizije se iskazuju po obračunskoj osnovi po pružanju usluge komitentima. Prihod od naknada i provizija podrazumijeva sve prihode ostvarene pružanjem usluga komitentima Banke.

Naknade za obradu zahtjeva finansiranja komitenata i naknade za odobrene garancije se od 2011. godine naplaćuju jednokratno, unaprijed, a prihod se razgraničava metodom efektivne kamatne stope na broj mjeseci korištenja finansiranja, odnosno garancija.

Prihode od naknada čine prihodi po osnovu unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa, prihodi od naknada po vanbilansnim poslovima, brokersko-dilerskim poslovima i slično.

Rashode od naknada čine rashodi naknada koje Banka plaća CB BiH za poslove unutrašnjeg platnog prometa, troškovi SWIFT-a, troškovi kartičarskog poslovanja, naknade za usluge Agencije za bankarstvo, Agencije za osiguranje depozita i druge slične naknade. Troškovi po naknadama i provizijama se priznaju u periodu na koji se odnose.

3.3 Operativni najam

Od prvog dana trajanja najma, najmoprimac priznaje imovinu s pravom korištenja i obavezu po osnovu najma. Od prvog dana trajanja najma, najmoprimac imovinu s pravom korištenja mjeri po trošku.

Trošak imovine s pravom korištenja uključuje:

- iznos početno mjerene obaveze po osnovu najma,
- sva plaćanja po osnovu najma izvršena na ili prije prvog dana trajanja najma, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom;
- sve početne direktne troškove koje je stvorio najmoprimac; i
- procjenu troškova koje će najmoprimac stvoriti prilikom demontaže i uklanjanja predmetne imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanja imovine u stanje kakvo iziskuju uslovi sporazuma o najmu.

Na prvi dan trajanja najma, najmoprimac obavezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontuju po profitnoj stopi sadržanoj u najmu.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.3 Operativni najam (nastavak)

Nakon prvog dana trajanja najma, Banka obavezu po osnovu najma mjeri tako da:

- (a) povećava knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir kamata na obavezu po osnovu najma;
- (b) umanjuje knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir izvršena plaćanja po osnovu najma; i
- (c) ponovno mjeri knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzele u obzir sve eventualne ponovne procjene ili preinake najma.

Godišnji trošak najma predstavlja iznos amortizacije predmeta najma i trošak profitne marže po finansijskoj obavezi.

Diskontna stopa je definisana kao profitna marža koju bi najmoprimac platio za posudbu sredstava po sličnim uslovima, sa sličnim osiguranjem plaćanja potrebnih za nabavku imovine u sličnom ekonomskom okruženju. Diskontnu stopu Banka će ponovo procjenjivati tokom perioda trajanja najma, ukoliko je došlo do promjene uslova iz ugovora o najmu ili ukoliko postoji ekonomski poticaj za korištenjem opcije kupnje.

Banka je izabrala da koristi izuzeća koja su predviđena standardom, na ugovore o zakupu koji se završavaju u roku od 12 mjeseci od inicijalne primjene te za koje ne postoji opcija produženja, kao i na ugovore o zakupu poslovnih prostora i opreme koji se smatraju sredstvima male vrijednosti.

3.4 Porez na dobit

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza. Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer isključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilansa.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

3.5 Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju stanja sa rokom dospijeća kraćim od 90 dana od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima CBBH, ostale pogodne hartije od vrijednosti, finansiranje komitenata i pozajmice date bankama.

U izvještaju o finansijskom položaju Banke, novčana sredstva predstavljaju novčana sredstva u domaćoj i stranim valutama u trezoru i blagajnama Banke, sredstva na računima rezerve kod CBBH.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak) 3.6. Finansijski instrumenti

Klasifikacija i mjerenje finansijskih instrumenata

Banka u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i MSFI 9 je izvršila klasifikaciju finansijskih instrumenata u sljedeće kategorije:

- Finansijska imovina po amortizovanom trošku,
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i
- Finansijske obaveze po amortizovanom trošku.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina - početno priznavanje i naknadno mjerenje

Data finansiranja se početno priznaju u visini datih novčanih sredstava. U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu Odluka) i međunarodnim standardom MSFI 9 Banka priznaje finansijsku imovinu u svom izvještaju o finansijskom položaju samo kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta i na osnovu toga ima zakonsko pravo na primitak novca.

Prema Odluci o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i međunarodnom standardu MSFI 9 Banka je identifikovala sljedeće poslovne modele:

- Poslovni model čiji je cilj naplata ugovorenih novčanih tokova,
- Poslovni model čiji je cilj naplata ugovorenih novčanih tokova i prodaja,
- Svi poslovni modeli sa ostalim strategijama, uključujući i poslovni model držanja za trgovanje.

U zavisnosti od odabranog poslovnog modela koji se primjenjuje, zavisi i način mjerenja finansijske imovine.

Na bazi odabira poslovnih modela i testa novčanih tokova glavnice i kamate/ profitne marže, MSFI 9 i Odluka sadrže tri glavne kategorije mjerenja za finansijsku imovinu:

- amortizirani trošak (AT),
- fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) i
- fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka (FVBU).

Da li će se finansijska imovina klasificirati kao vrednovanje po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti, određeno je poslovnim modelom i kriterijem novčanog toka (SPPI). Pod pretpostavkom da je kriterij SPPI-a zadovoljen, procjena poslovnog modela će biti ključni okidač za način mjerenja finansijske imovine. Ako finansijska imovina ne zadovoljava kriterij SPPI, klasificira se kao FVBU neovisno o poslovnom modelu. Banka svoj poslovni model upravljanja potfolijem definira sa ciljem naplate ugovorenih novčanih tokova, gdje se pojedini finansijski instrumenti mjere po amortizacionom trošku, a izuzetno od toga po fer vrijednosti u slučaju nezadovoljenja SPPI testa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

1) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku

Finansijsku imovinu se mjeri po amortiziranom trošku za instrumente duga ako su ispunjena oba navedena uslova:

- finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi i
- ugovornim uslovima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate/ marže na glavnici.

Banka priznaje sljedeću imovinu po amortizovanoj vrijednosti:

- Novac i novčana sredstva,
- Plasmani bankama,
- Finansiranja klijenata i
- Ostala finansijska imovina.

U odnosu na 1. januar 2019. godine nije bilo promjene u klasifikaciji gore navedene imovine.

Amortizovana vrijednost se odnosi na iznos po kome je inicijalno priznat neki finansijski instrument, umanjen za sve otplate glavnice, i uvećan za obračunatu profitnu maržu, odnosno iznos po kome je priznato neko finansijsko sredstvo, umanjen za otpisani dio gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti. Obračunata profitna marža uključuje amortizaciju troškova transakcije koji se razgraničavaju nakon inicijalnog priznavanja, te amortizaciju svih premija ili diskonta do iznosa na datum dospelja, korištenjem metode efektivne profitne marže. Obračunata razgraničena profitna marža i obračunati razgraničeni troškovi, uključujući amortizovane diskonte i premije (kao i odgođene naknade, ukoliko takve postoje), nisu prikazani odvojeno i uključeni su u knjigovodstvene vrijednosti odnosnih stavki u izvještaju o finansijskom položaju (bilans stanja).

Metoda efektivne profitne marže je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze, u periodu kada su stvarno nastali, kako bi se postigla konstantna periodična profitna marža (efektivna marža) za knjigovodstveni iznos. Efektivna marža je profitna marža koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili prihode kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili gdje je to moguće kraćeg perioda, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze. Efektivna profitna marža diskontuje novčane tokove instrumenata, varijabilne profitne marže do datuma narednog utvrđivanja iznosa profitne marže, osim u slučaju premija ili diskonta koji odražavaju raspon finansiranja komitenata po promjenljivoj profitnoj marži specificiranoj u instrumentu profitne marže, ili u slučaju postojanja ostalih promjenljivih iznosa koji nisu izmijenjeni u skladu sa stopama na tržištu. Takve premije ili diskonti se amortizuju tokom čitavog očekivanog vijeka trajanja instrumenata. Obračun uključuje sve naknade i poene plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne profitne marže.

2) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz drugu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba navedena uslova:

- finansijsku imovinu držati unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- ugovornim uslovima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnici.

Banka po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit vrednuje vlasnička ulaganja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

- finansijsku imovinu držati unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- ugovornim uslovima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavicu.

Banka po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit vrednuje vlasnička ulaganja.

3) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Prema MSFI 9 standardu svi instrumenti kapitala klasifikovani su u kategoriju FVBU, osim u slučaju kada Banka odluči da prizna ovakav finansijski instrument kroz FVOCI opciju. Za ovakve finansijske instrumente poslovni model nije relevantan, jer instrumenti kapitala u startu ne zadovoljavaju SPPI test (nema plaćanja kamate/profitne marže i glavnice).

Svi efekti vrednovanja instrumenata kapitala kroz FVOSD opciju, kao i efekti prestanka priznavanja instrumenta kapitala, se odražavaju na pozicijama ostalog sveobuhvatnog rezultata (revalorizacije rezerve) i nikada, čak ni nakon prestanka priznavanja sredstva, se ne prenose na bilans uspjeha. Jedino se efekti dividende, ovako klasifikovanih instrumenata kapitala, priznaju direktno kroz pozicije bilansa uspjeha.

FVOSD opcija se može primijeniti samo u slučaju da instrumenti kapitala nisu namijenjeni trgovanju.

Prema MSFI 9 standardu svi instrumenti kapitala klasifikovani su u kategoriju FVBU. Instrument klasifikovan u FVBU, mora da se vrednuje po fer vrijednosti (nabavna vrijednost je jedino dozvoljena ukoliko se „dokaže“ da je ona aproksimacija fer vrijednosti). Banka ima definisanu Metodologiju vrednovanja vrijednosnih papira namijenjenih trgovanju

Principi mjerenja fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha je njihova kotirana prodajna tržišna cijena na datum bilansa, bez umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za finansijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosne papire koji ne kotiraju) ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Banka utvrđuje fer vrijednost korištenjem tehnike procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između informisanih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontovanog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi se temelje na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna stopa je tržišna stopa važeća na datum bilansa za finansijske instrumente sa sličnim uslovima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum bilansa.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Na dan 31.12.2019. godine mjerenje umanjenja vrijednosti je bilo definisano Internom metodologijom Banke, dok od 1.1.2020. godine Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti koji je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Navedeni Program pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizacijskog troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te povezane vanbilansne izloženosti, a posebno:

- Bilansne izloženosti:
 - Finansiranje komitenata,
 - Prekoračenja/tekući računi, revolving linije finansiranja komitenata/linije finansiranja,
 - Prisilna potraživanja (npr. potraživanja koja nastaju po osnovi akreditiva, garancija i sl.).

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

- Vanbilansne izloženosti:
 - Garancije,
 - Akreditivi,
 - Neiskorišteni iznosi revolving linija finansiranja komitenata /linija finansiranja/ (npr. prekoračenja po tekućem računu, druge revolving linije, neiskorišteni, a odobreni zajmovi i sl.).

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka na dan 31.12.2020. godine je obuhvatao slijedeće portfolije:

- Izloženosti fizičkim licima,
- Izloženosti pravnim licima (uključujući i SME klijente),
- Izloženosti bankama i ostalim finansijskim institucijama,
- Izloženosti prema državi, državnim institucijama, općinama i sl.,
- Ostala potraživanja (uključuje sve što je u opsegu MSFI 9 kategorija, a nije ranije navedeno).

Banka priznaje rezervacije za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu. Banka je na svaki datum izvještavanja za finansijski instrument mjeri rezervacije za umanjene vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom vijeka trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao. Rezervacije za umanjene vrijednosti se obračunavaju grupno na nivou portfolija i na individualnoj osnovi. Na značajne pojedinačne plasmane se procjena ispravke vrijednosti na individualnom nivou vrši ukoliko zadovoljavaju status neispunjenja obaveza, dok se ostatak portfolija procjenjuje kolektivno. Individualni značajni plasmani su plasmani čija je izloženost prelazila 100.000 BAM za pravna lica i 50.000 BAM za fizička lica i koji su klasifikovani kao problematična sredstva.

Umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi Banka primjenjuje:

1. Izloženosti koje ne zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza,
2. Izloženosti koje zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza, ali nisu pojedinačno značajne (specifične rezervacije za gubitke od finansiranja).

Banka status neispunjavanja obaveza utvrđuje na nivou klijenta za sve izloženosti. Na temelju statusa neispunjavanja obaveza, te pojedinačnoj značajnosti izloženosti, Banka primjenjuje različite pristupe mjerenju umanjenju vrijednosti (pojedinačna ili grupna procjena) koji rezultiraju jednom od slijedeće tri vrste rezervisanja/umanjenja vrijednosti:

- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze, te je pojedinačno značajna (Nivo kreditnog rizika 3) - Posebne rezervacije za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti – uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove kroz nekoliko različitih scenarija.
- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze, ali nije pojedinačno značajna (Nivo kreditnog rizika 3) - Posebne rezervacije za kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti za pojedinačno neznajne izloženosti gdje je identificiran događaj gubitka – uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule, a ne preko individualnih projekcija novčanih tokova.
- Izloženost nije u statusu neispunjavanja obaveze (Nivo kreditnog rizika 2 i Nivo kreditnog rizika 1) – Opće rezervacije za očekivane kreditne gubitke. Ispravka vrijednosti za očekivane gubitke se za izloženosti razlikuju u zavisnosti da li je procjena gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou (Nivo kreditnog rizika 1) ili na cjeloživotnom nivou (Nivo kreditnog rizika 2).

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

U skladu sa zahtjevima standarda, kao i sa svojim sistemom upravljanja rizicima, Banka je na dan 31.12.2020. godine vršila podjelu svoje izloženosti/klijenata na faze u smislu pripadajućeg nivoa rizika, i to:

Nivo kreditnog rizika 1 – sve nove izloženosti/klijenti svoj početak imaju u Nivo kreditnog rizika 1, osim POCI imovine, što uključuje i sve izloženosti / klijenti koji nisu obuhvaćeni kriterijima za Nivo kreditnog rizika 2, Nivo kreditnog rizika 3 i POCI. Banka za ova potraživanja priznaje rezervisanja po osnovu 12mECL-a (Izračun očekivanih gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou). Banka u Nivo kreditnog rizika 1 uključuje i izloženosti sa niskim rizikom i to:

- a) izloženosti prema Centralnoj banci Bosne i Hercegovine,
- b) izloženosti prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, Vladi Republike Srpske i Vladi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, i
- c) izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga raspoređena u stepen kreditnog kvaliteta 1 ili 2.

Nivo kreditnog rizika 2 – izloženosti/klijenti za koje je evidentirano značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak odobravanja, a ne postoji objektivni dokaz umanjjenja vrijednosti. Banka za ova potraživanja priznaje rezervisanja po osnovu LEL (Izračun očekivanih gubitaka na cjeloživotnom nivou). Uvjeti za prelazak u Nivo kreditnog rizika 2 su minimalno

- kašnjenje klijenta duže od 30 dana;
- evidentirana blokada računa duža od 7 dana tokom prethodnih 12 mjeseci;
- klijenti koji se nalaze na listi posmatranje EW3 u skladu sa Procedurom ranih upozoravajućih signala;
- klijenti kod kojih je evidentiran finansijski rejting C2 i niže i isti je potvrđen ukupnim rejtingom C2 i niže. Izuzetak su klijenti kod kojih su odobrena projektna finansiranja;
- ostali pokazatelji povećanja rizika definisani Program za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti Banke.

Nivo kreditnog rizika 3 – izloženosti/klijenti za koje postoji objektivni dokaz umanjjenja vrijednosti. Banka u nivo kreditnog rizika 3, tj. u status neizmirenja obaveza raspoređuje izloženosti kada je ispunjen jedan ili oba od sljedećih uslova:

- a) dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza prema banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu,
- b) Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema Banci u skladu sa pokazateljima povećanja rizika definisanim Program za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti Banke

POCI - Banka je utvrdila sljedeće kriterije za utvrđivanje POCI imovine:

- a) da se radi o izloženosti koja je raspoređena u nivo kreditnog rizika 3 a kojoj se vrši značajna modifikacija,
- b) da se radi o finansijskoj imovini kupljenoj uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti, osim u slučajevima da prodavac prodaje finansijsku imovinu u slučajevima koji nisu povezani sa kreditnim rizikom i
- c) da se radi o kupljenoj finansijskoj imovini ili refinansiranju izloženosti (djelimičnoj ili potpunoj) koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Za Nivo kreditnog rizika 1 i Nivo kreditnog rizika 2 Banka ima definisan jedan scenario dok za Nivo kreditnog rizika 3 i POCI Banka koristi dva scenarija vjerovatnoće definisana u skladu sa Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti Banke.

Način ECL izračuna na dan 31.12.2020. godine je prikazan u nastavku a ključni elementi istog su:

- PD parametar se može interpretirati kao vjerovatnost da će pojedina transakcija u datom vremenskom periodu ispuniti definiciju statusa neispunjavanja obaveza ili drugim riječima, da će na pojedinačnoj razini biti identificiran događaj gubitka. PD se procenjuje migracionim matricama korišćenjem Markovljevog lanca koji pokazuje kretanje potraživanja iz *performing* podgrupe (bucket) u *default* podgrupu u okviru definisanog historijskog perioda. Obračun PD-a se vrši mjesečno. Za izloženosti na Nivo-u kreditnog rizika 1 primjenjuje se 12-mjesečni PD za obračun očekivanog gubitka (EL) za 36 mjeseci, a za Nivo kreditnog rizika 2 lifetime PD za obračun tzv. lifetime očekivanog gubitka (LEL).
- LGD se do 1.1.2020. godine računao na bazi naplate default potraživanja. LGD parametar se obračunavao posebno za svaki segment portfolija (homogenu grupu), a po grupama dana kašnjenja, odnosno primjenjivao se „vintage“ pristup, gdje se posmatralo kretanje default izloženosti u periodu od 36 mjeseci. Od 1.1.2020. godine LGD je definisan kao fiksna vrijednost zasnovana na Odluci Agencije, i to:
 - a) 45% za izloženosti obezbijeđene prihvatljivim kolateralom,
 - b) 75% za izloženosti koji nisu obezbijeđene prihvatljivim kolateralom
- EAD predstavlja procjenu knjigovodstvene vrijednosti u trenutku defaulta, uzimajući u obzir specifičnosti ugovorenih novčanih tokova kao i moguća dodatna povlačenja vanbilansnih izloženosti u vremenu prije defaulta. Maksimalni period koji Banka uzima u obzir prilikom procjene očekivanih kreditnih gubitaka je maksimalni ugovorni period tokom koga je Banka izložena kreditnom riziku. Od 1.1.2020. godine Banka obračunava osigurani i neosigurani EAD, dok je u prethodnoj godini EAD bio jednak izloženosti umanjenoj sa haircut-ovani i diskontovani kolateral.

Mjerenje umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi zahtijeva procjenu parametara na statističkoj osnovi sa prilagođavanjem za buduće informacije. Parametar rizika PD računat je za svaku homogenu skupinu na cjeloživotnom nivou tj. najvećom ročnosti pojedine homogene grupe korištenjem historijskih podataka te prilagođavanjem za očekivane buduće gubitke.

Imajući u vidu veličinu i kompleksnost Banke, tržišne prakse u regionu u pogledu uključivanja budućih informacija, kao i odredbe razumnog troška i napora, Banka je prilagodbu za buduća kretanja aplicirala na risk parametar PD – vjerovatnost defaulta. Banka je prilikom definisanja makroekonomskih faktora za Retail portfolio koristila indeks nezaposlenosti, indeks industrijske proizvodnje i indeks obima industrijske proizvodnje dok se za Corporate koristio faktor indeks obima industrijske proizvodnje, indeks industrijske proizvodnje, indeks nezaposlenosti i BDP po glavi stanovnika.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

U skladu sa analizom kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata mjerenje način izračuna ECL-a je definisano kako slijedi:

- Nivo 1 - Banka za potraživanja svrstana u ovu skupinu priznaje rezervisanja po osnovu 12mECL-a (Izračun očekivanih gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou). Očekivane 12 mjesecne vjerovatnoće su primjenjene na predviđanje EAD i pomnožene sa očekivanim LGD. U slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnih procenta definisanih Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti primjenjuju se minimalni procenti (za izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti a za ostale izloženosti - 0,5% izloženosti)
- Nivo kreditnog rizika 2 - Banka za ova potraživanja priznaje rezervisanja po osnovu LEL (Izračun očekivanih gubitaka na cjeloživotnom nivou). Metodologija je slična prethodnoj uključujući korištenje cjeloživotnog PD-ja. Od 1.1.2020. godine u slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti primjenjuje se minimalni procenat 5%.

Dodatno, od 1.1.2020. godine je izvršena izmjena u formuli za izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka, a u skladu sa Odlukom, koja je rezultirala razlikom u potrebnim ispravkama vrijednosti u odnosu na internu Metodologiju Banke je slijedeća :

- Za izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 1 koje imaju preostalu ročnost kraću od 12 mjeseci pri izračunu ECL-a se koristi dvanaestomjesečni PD parametar neovisno od preostale ročnosti date izloženosti;
 - Izloženost se može umanjiti samo za novčani depozit prilikom obračuna ECL-a i
 - za izračun ECL-a se ne koristi diskontni faktor.
- Nivo kreditnog rizika 3 –Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano je na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti – uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove kroz nekoliko različitih scenarija za pojedinačno značajne izloženosti, dok za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne vrši se uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule. Od 1.1.2020. godine, u slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti, primjenjuju se:

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)**3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)****Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)**

a) Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

b) Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Proces obračuna rezervi prolazi kroz nekoliko faza. Klasifikacijski prijedlog dobijen sistemski pregleda Sektor za kontrolu rizika i vrši prvi set kontrola. Izvještaj se dalje dostavlja Sektoru za poslovanje sa pravnim licima i Sektoru za poslovanje sa stanovništvom za ocjenu klasifikacije i dostavljanje dokaza o očekivanim budućim tokovima. Sektor za kontrolu rizika nakon dostavljenih dokaza o očekivanim budućim novčanim tokovima i komentara kreira finalni prijedlog nivoa rezervi i klasifikacije za tekući mjesec.

Uprava Banke razmatra dostavljena obrazloženja Sektora za kontrolu rizika, komentare Sektora za poslovanje sa pravnim licima, i Sektora za poslovanje sa stanovništvom i donosi konačnu odluku o nivou rezervi za taj mjesec.

Sektor finansija radi knjiženje rezervacija umanjenja vrijednosti, na osnovu dostavljenog konačnog izvještaja o nivou potrebnih rezervi za tekući mjesec.

Banka priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu. Za svaki datum izvještavanja Banka za finansijsku imovinu je dužna izmjeriti rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao.

Umanjena finansijska imovina klasifikuje se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospelja, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate.

Računovodstveni otpis

Za bilansnu finansijsku aktivu koja ispunjava uslove definisane Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti koji su usklađeni sa Odlukom Agencije Banka vrši računovodstveni otpis izloženosti dvije godine nakon što je knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospelom, osim izloženosti po osnovu finansijskog lizinga. Banka nije vršila računovodstveni otpis prije 01.01.2020. godine. Potraživanja u knjigama Banke su bila evidentirana do naplate ili trajnog otpisa na osnovu Odluke Nadzornog odbora.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada:

- isteknu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine, ili
- kada prenese finansijsku imovinu odnosno kada su sa prenosom ispunjeni uslovi za prestanaka priznavanja finansijske imovine.

Banka prenosi finansijsku imovinu samo ako :

- prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili
- zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obavezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u određenim transakcijama.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

b) Finansijske obaveze

Početno priznavanje finansijskih obaveza

U skladu sa Odlukom/MSFI 9 Banka će početno priznavati finansijske obaveze po:

- amortizovanom trošku i
- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Klasifikacija finansijskih obaveza

Banka klasifikuje sve finansijske obaveze kao naknadno mjerene po amortizovanom trošku, osim za finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Takve obaveze, trebaju se naknadno mjeriti po fer vrijednosti.

Pri početnom priznavanju, banka će neopozivo odrediti finansijsku obavezu mjerenu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha bez obzira što bi na taj način mogli nastati novi podaci koji utiču na njene finansijske izvještaje.

Reklasifikacija finansijske imovine i finansijskih obaveza

Banka radi reklasifikaciju finansijske imovine samo kada mijenja svoj poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu ili njen dio:

- kada dužnik podmiri obavezu (ili njen dio) plaćanjem obično novcem, dobrima ili uslugama; ili
- kada je dužnik zakonski oslobođen odgovornosti za obavezu (ili njen dio) pravnim postupkom.

Reklasifikacija finansijske imovine i obaveza

Od 01.01.2020. godine Banka nije vršila reklasifikaciju svojih finansijskih sredstava nakon inicijalnog priznavanja.

Specifični finansijski instrumenti

Plasmani bankama (Murabaha)

Murabaha poslovi su investicije u kupoprodaju trgovačke robe koja se priznaje kao plasmani sa drugim bankama. Razlika između kupovne i prodajne cijene se smatra stopom povrata na investicije i obračunava se tokom trajanja kupoprodajnog ugovora koristeći se primjenom metode stvarnog prinosa. Ove investicije se klasifikuju kao finansijski instrumenti i iskazuju se po amortizovanom trošku. Sve druge kupovine i prodaje investicija se priznaju na dan trgovine, dan kad se Banka obavezala da kupi ili proda sredstva.

Finansiranje klijenata

Finansiranje klijenata iskazuje se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadiivi iznosi.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (*nastavak*)

3.6 Finansijski instrumenti (*nastavak*)

b) Finansijske obaveze

Vlasnički udjeli

Vlasnički udjeli se klasifikuju kao raspoloživi za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, u kojem slučaju vlasnički udjeli se iskazuju po trošku umanjenom za bilo kakvo umanjenje vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi na koje se plaća profitna marža inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospelju priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tokom perioda trajanja zajma, na temelju efektivne stope.

Obaveze prema bankama i klijentima

Obaveze prema bankama i klijentima su klasifikovane kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortiziranom trošku metodom efektivne stope prinosa.

Preuzeti kolaterali

Preuzeti kolaterali predstavljaju finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja komitenata u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju i uključuju se u stavke nekretnine i oprema, ostala sredstva ili zalihe u sklopu ostalih sredstava, u zavisnosti od njihove prirode i namjera Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

U skladu sa Odlukom Agencije, od 1.1.2020. godine u slučaju da Banka ne proda stečenu materijalnu imovinu u roku od tri godine od datuma početnog priznavanja iste u knjigama, Banka će njenu vrijednost svesti na 1 KM. Dodatno, Banka je internim aktima propisala da će vrijednost stečene imovine umanjivati na način da će nakon isteka prve godine priznati minimalno 10% gubitka, nakon isteka druge godine minimalno 20% gubitka.

Također, internim aktima je definisano da za stečenu materijalnu imovinu koja je evidentirana u poslovnim knjigama prije 01.01.2019. godine, Banka će njenu vrijednost svesti na 1 KM u roku od dvije godine na način da će istekom prve godine priznati minimalno 20% gubitka.

Obaveze na osnovu finansiranja komitenata

Banka izdaje finansijske garancije. Finansijske garancije predstavljaju neopozive garancije koje garantuju naplatu u slučaju da klijent ne može da ispunji svoje obaveze prema trećoj strani i nose jednaku količinu kreditnog rizika kao i finansiranje komitenata. Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Ovaj iznos se amortizuje na osnovu proporcionalne metode tokom trajanja obaveze.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.7 Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

Za vanbilansne obaveze rezervacije se formiraju u sljedećim slučajevima:

- ukoliko postoji događaj koji se desio u prošlosti, za koji postoji sadašnja obaveza plaćanja Banke (poziv na plaćanje, i sl.),
- više od 50% je vjerovatno da će Banka morati izmiriti obaveze i
- ukoliko je moguće pouzdano procijeniti iznos obaveze koja predstavlja gubitak i u jednakom iznosu formirati rezervacije.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)**3.8 Nekretnine i oprema**

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2020.	2019.
	%	%
Zgrade	1,3 – 2,0%	1,3 – 2,0%
Računari	20,0 – 33,3%	20,0 – 33,3%
Motorna vozila	15,5%	15,5%
Ostala imovina	7,0 – 33,3%	7,0 – 33,3%

Umanjenja

Na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjnjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknativog iznosa tog sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.9 Nematerijalna imovina

(a) Računarski softver i licence

Stечene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

Izdaci vezani za razvoj i održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softverskim proizvodima koje kontroliše Banka i koji će vjerovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući dio pripadajućih režijskih troškova.

Amortizacija se obračunava na svu nematerijalnu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine kroz njen procijenjeni vijek trajanja. Sljedeći procijenjeni korisni vijekovi se koriste:

Softver i licence	20,0%
-------------------	-------

Metoda amortizacije i procijenjeni korisni vijek pregledaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

3.10 Troškovi zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenih, Banka uplaćuje penziona i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i transport kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom. Ovi se troškovi priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

Obaveze za doprinose za penzione fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti perioda u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije i bonusi za prijevremeno penzionisanje

Banka isplaćuje otpremnine u slučaju penzionisanja u visini od minimalno tri prosječne plate zaposlenog u FBiH izračunate od strane Federalnog Biroa za Statistiku ili tri plate isplaćene u Banci u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica.

3.11 Dionički kapital

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata redovne dionice i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.12 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve su kreirane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine koji zahtijeva da se 10% dobiti godine prenosi u zakonske rezerve dok one ne dosegnu 25% dioničkog kapitala. Ako rezerve do kraja pete poslovne godine ne dostignu visinu od 25% dioničkog kapitala, za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo je obavezno povećati prijenos u rezerve na 20% godišnje dobiti sve dok rezerve ne dosegnu iznos od 25% dioničkog kapitala. Zakonske rezerve mogu se koristiti za pokriće gubitka sadašnje i prošlih godina.

3.13 Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i odobreno a ne iskorišteno finansiranje clijenata. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad iste postanu plative.

Odobrena neiskorištena finansiranja predstavljaju neopozivu preuzetu obavezu Banke da odobri finansiranje komitentu po uslovima određenim ugovorom o finansiranju. Banka vanbilansno evidentira nominalni neiskorišteni iznos, dok se iskorišteni dijelovi evidentiraju kao bilansne stavke u skladu sa poslovnim događajem.

Garantna obaveza predstavlja obavezu Banke da povjeriocu ispuni pravovaljanu i dospjelu obavezu dužnika ako to ne učini dužnik. Garantne obaveze obuhvataju izdate plative i činidbene garancije, izdate kontragarancije, otvorene nostro dokumentarne akreditive i avalirane mjenice. Ove obaveze se evidentiraju u nominalnom iznosu. Ako je Banka izvršila plaćanje po ovim poslovima, zatvara se vanbilansna evidencija, a za plaćeni iznos se formira potraživanje od dužnika sa uslovima određenim ugovorom i tarifnom politikom Banke. Za preuzete obaveze finansiranja komitenata Banka vrši rezervisanja u skladu sa politikom objelodanjenom u sekciji finansijskih instrumenata.

3.14 Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i građana. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njenog bilansa. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

3.15 Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj, a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik (Napomena 30).

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Strategija korištenja finansijskih instrumenata

Funkcija upravljanja rizicima uzima u obzir finansijski rizik, operativni rizik i ostale rizike. Finansijski rizik obuhvata tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik profitne marže i druge rizike promjena cijena), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizikom vrše odjeli nadležni za pojedine rizike koji postoje u okviru Banke prema politikama koje je odobrila Uprava.

Banka je uspostavila sistem upravljanja kreditnim rizikom usvajanjem politika i procedura za analizu, koncentraciju i diversifikaciju kreditnog rizika unutar Sektora za kontrolu rizika i Sektora za odobrenje kreditnog rizika. Također Banka ima usvojene procedure za praćenje rizika likvidnosti i operativnog rizika Banke unutar Sektora za kontrolu rizika.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Proces upravljanja i kontrole rizicima se na vrijeme prilagođavaju promjenama u operativnom okruženju.

4.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku Banke se ogleda u knjigovodstvenoj vrijednosti finansijskih sredstava u izvještaju o finansijskoj poziciji. Za garancije i potencijalne obaveze, maksimalna izloženost kreditnom riziku je iznos obaveze.

Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Izlaganje Banke kreditnom riziku mora biti pokriveno odgovarajućim kolateralom, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktom. Vrste kolaterala prihvatljivog za Banku, kao i odnos vrijednosti kolaterala i kredita/finansiranja ili garancije utvrđeni su Procedurom o upravljanju kolateralima.

Kako bi diversificirala rizik i minimizirala koncentraciju kreditnog rizika Banka fokusira finansijske aktivnosti na što veći broj komitenata, sa manjim iznosima.

Banka vodi računa o disperziji rizika prema pojedinim regijama i djelatnostima, nastojeći usmjeravati plasmane u sve privredne grane:

- građanima i samostalnim poduzetnicima,
- individualnim poljoprivrednim proizvođačima,
- privrednim društvima iz trgovinske djelatnosti,
- privrednim društvima iz industrijske djelatnosti,
- privrednim društvima iz ostalih djelatnosti (turizam, ugostiteljstvo i sl.),
- bankama i finansijskim institucijama.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)

4.2 Kreditni rizik (*nastavak*)

Komitet za finansiranje i investicije Banke ili organizacioni dio kome Komitet da ovlaštenje odlučuje o odobravanju pojedinačnog finansiranja ili garancije fizičkih i pravnih lica zbog kojih nastaje ili se povećava izloženost Banke kreditnom riziku iz osnova:

- svakog pravnog posla čijom vrijednošću dolazi do izloženosti Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica,
- svakog pravnog posla zbog kojeg bi nastala ili se povećala izloženost Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica.

Izuzetak predstavljaju finansiranja do iznosa 25.000 BAM gdje nadležnost o odobravanju pojedinačnog finansiranja za fizička lica ima rukovodilac filijale. Pojedinačne filijale imaju različite limite. Sektor za poslovanje sa pravnim licima Odlukom o prenosu ovlaštenjenja može odobriti pojedinačne garancije i finansiranje do iznosa KM 50.000.

Pojedinačna finansiranja koja prelaze iznos od 6.000.000 BAM i finansiranja skupina povezanih lica preko 8.000.000 BAM su predmet odobrenja od strane Nadzornog odbora Banke.

Odluka o izlaganju Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja prema licima povezanim sa Bankom vrši se u skladu sa Politikama o poslovanju sa povezanim licima i licima u posebnom odnosu sa Bankom.

Odobranje finansiranja zaposlenima Banke vrši se u skladu sa Procedurom za finansiranja zaposlenih Banke.

Funkcija upravljanja kreditnim rizikom je odvojena od svakodnevnih poslova vezanih za odnose sa klijentima i poslove kreditiranja / finansiranja. Sektor za odobranje kreditnog rizika vrši procjenu kreditnog rizika svakog pojedinačnog zahtjeva za finansiranje pravnih lica, kao i za zahtjeve preko 25.000 BAM sektora za poslovanje sa stanovništvom. Za iznose od 10.000-25.000 BAM Sektor za odobranje rizika radi naknadnu ocjenu visine kreditnog rizika/rizika finansiranja uz određivanje slučajnog uzorka veličine do 20% predmeta od ukupnog broja odobrenih predmeta od strane rukovodioca filijale.

Sektor za odobranje kreditnog rizika treba da prati limite, odnosno maksimalni nivo eksponiranja, u odnosu na pojedinačne klijente prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica u momentu odobrenja finansiranja u skladu sa zakonskim zahtjevima kao što je dato u nastavku:

- dozvoljeno izlaganje kreditnom riziku bez kolaterala (iznos u BAM) = Priznati kapital banke x 5%;
- veliko izlaganje kreditnom riziku (iznos u BAM) = Priznati kapital banke x 10%;
- najveća izloženost kreditnom riziku (iznos u BAM) = Priznati kapital banke x 25%; dozvoljeno

Sektor za kontrolu rizika prati i kvartalno izvještava Upravu banke o koncentracijama kreditnog rizika u skladu sa Politikom i procedurom za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti i rizika koncentracije. Uprava Banke daje smjernice za otklanjanje eventualnih prekoračenja, te ravnomjerniju raspodjelu, upravljanje i kontrolu postojećih i potencijalnih izlaganja Banke.

Izloženost kreditnom riziku mora biti pokrivena adekvatnim kolateralom, u skladu sa pravnim i internim propisima. Tipovi kolaterala prihvatljivih za Banku, kao i odnos između vrijednosti kolaterala i iznosa kredita / finansiranja ili garancije su definisani Procedurom za upravljanje kolateralima.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)

4.2 Kreditni rizik (*nastavak*)

Obezvrijeđena finansiranja su ona za koja Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavnicu i profitnu maržu prema odredbama ugovora o finansiranju komitenata.

Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubici.

Banka vrši ispravku vrijednosti potraživanja koja predstavljaju procjenu Banke o nastalim gubicima u svom portfoliju finansiranja.

Klasifikacija potraživanja se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata. U slučaju pojedinačne ispravke vrijednosti finansiranja klijenata, budući procijenjeni tokovi gotovine se diskontuju u skladu sa Programom kako bi se došlo do odgovarajućeg iznosa ispravke vrijednosti.

Proces obračuna rezervi prolazi kroz nekoliko faza. Klasifikacijski prijedlog dobijen sistemskim pregledom Sektora za kontrolu rizika vrši prvi set kontrola.

Izvještaj se dalje prosljeđuje Sektoru za poslovanje sa pravnim licima i Sektoru za poslovanje sa stanovništvom za ocjenu klasifikacije i dostavljanje dokaza o očekivanim budućim tokovima.

Sektor za upravljanje rizicima nakon dostavljenih dokaza o očekivanim budućim novčanim tokovima i komentara kreira finalni prijedlog nivoa rezervi i klasifikacije za tekući mjesec.

Uprava Banke razmatra dostavljena obrazloženja Sektora za kontrolu rizika, komentare Sektora za poslovanje sa pravnim licima, i Sektora za poslovanje sa stanovništvom i donosi konačnu odluku o nivou rezervi za taj mjesec.

Sektor finansija radi knjiženje rezervacija umanjenja vrijednosti, na osnovu dostavljenog konačnog izvještaja o nivou potrebnih rezervi za tekući mjesec.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku stavkama iz izvještaja o finansijskom položaju:

	31.12.2020.			1.1.2020.						31.12.2019.		
	Bruto	Ispravka	Neto	Neto	Ispravka	Otpis ispravke	Ponovno mjerenje	Bruto	Otpis izloženosti	Bruto	Ispravka	Neto
I. Pregled aktive	1.321.842	(46.176)	1.275.666	1.211.955	(42.902)	9.318	(15.215)	1.254.857	(9.318)	1.264.175	(37.005)	1.227.170
Novac i sredstva kod banaka	308.584	(402)	308.182	229.727	(207)	-	(14)	229.934	-	229.934	(193)	229.741
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	107.446	(107)	107.339	104.538	(105)	-	(105)	104.643	-	104.643	-	104.643
Plasmani bankama	65.229	(333)	64.896	105.907	(132)	-	(35)	106.039	-	106.039	(97)	105.942
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	75	-	75	75	-	-	-	75	-	75	-	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	460	-	460	538	-	-	-	538	-	538	-	538
Finansiranje klijenata	835.969	(45.119)	790.850	769.205	(42.259)	8.972	(15.091)	811.464	(8.972)	820.436	(36.139)	784.297
Ostala finansijska imovina	4.079	(215)	3.864	1.965	(199)	346	30	2.164	(346)	2.510	(576)	1.934
II. Vanbilansne stavke	96.180	(1.614)	94.566	109.053	(1.825)	-	(1.083)	110.878	-	110.878	(743)	110.135
Činidbene garancije	46.515	(471)	46.044	48.720	(521)	-	(375)	49.241	-	49.241	(147)	49.094
Odobreni a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata	37.235	(1.031)	36.204	46.864	(1.107)	-	(537)	47.971	-	47.971	(570)	47.401
Plative garancije	11.863	(91)	11.772	13.106	(179)	-	(153)	13.285	-	13.285	(26)	13.259
Akreditivi	567	(21)	546	363	(18)	-	(18)	381	-	381	-	381
Ukupno (I+II)	1.418.022	(47.790)	1.370.231	1.321.008	(44.727)	9.318	(16.298)	1.365.735	(9.318)	1.375.053	(37.748)	1.337.304

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

U narednoj tabeli su predstavljena finansiranja klijenata po nivoima rizika:

											U '000 BAM
31.12.2020.	S1	S2	S3	Ukupno	Otpis S3 u toku godine	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Otpis S3 u toku godine	Neto
Obrtnici	8.287	602	395	9.284	94	139	46	330	515	94	8.769
Stambena finansiranja	199.419	3.292	2.830	205.541	1.122	1.089	231	2.258	3.578	1.122	201.963
Kartice i limiti po tekućim računima	7.183	245	226	7.654	80	193	21	192	406	80	7.248
Ostala finansiranja fizičkih lica	126.340	3.681	2.035	132.056	419	722	304	1.739	2.765	419	129.291
Ukupno stanovništvo	341.229	7.820	5.486	354.535	1.715	2.143	602	4.519	7.264	1.715	347.271
Pravna lica	381.151	69.394	30.889	481.434	3.190	8.784	5.159	23.912	37.855	3.190	443.579
Ukupno	722.380	77.214	36.375	835.969	4.905	10.927	5.761	28.431	45.119	4.905	790.850
Banke	65.229	-	-	65.229	-	333	-	-	333	-	64.896
01.01.2020.	S1	S2	S3	Ukupno	Otpis S3 u toku godine	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Otpis S3 u toku godine	Neto
Obrtnici	7.505	1.072	406	8.983	63	152	64	351	567	63	8.416
Stambena finansiranja	188.003	1.545	3.619	193.167	1.864	1.166	237	3.086	4.489	1.864	188.678
Kartice i limiti po tekućim računima	7.585	84	261	7.930	901	293	14	229	536	901	7.394
Ostala finansiranja fizičkih lica	132.392	1.072	1.435	134.899	785	752	133	1.287	2172	785	132.727
Ukupno stanovništvo	335.485	3.773	5.721	344.979	3.613	2.363	448	4.953	7.764	3.613	337.215
Pravna lica	387.299	48.111	31.075	466.485	5.359	6.842	3.929	23.724	34.495	5.359	431.990
Ukupno	722.784	51.884	36.796	811.464	8.972	9.205	4.377	28.677	42.259	8.972	769.205
Banke	106.039	-	-	106.039	-	132	-	-	132	-	105.907

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

									U 'ooo BAM
31.12.2019.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
Obrtnici	7.457	1.119	469	9.045	77	25	344	446	8.599
Stambena finansiranja	187.895	1.683	5.453	195.031	773	177	4.527	5.477	189.554
Kartice i limiti po tekućim računima	7.478	200	1.153	8.831	173	32	1.136	1.341	7.490
Ostala finansiranja fizičkih lica	132.221	1.272	2.192	135.685	725	149	2.123	2.997	132.687
Ukupno stanovništvo	335.051	4.274	9.267	348.592	1.748	383	8.130	10.261	338.331
Pravna lica	387.299	49.653	34.892	471.844	3.209	754	21.915	25.878	445.966
Ukupno	722.350	53.927	44.159	820.436	4.957	1.137	30.045	36.139	784.297
Banke	106.039	-	-	106.039	97	-	-	97	105.942

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)
4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i korespondirajućim ECL je kako slijedi:

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	722.784	51.884	5.688	31.107	811.463
Nova finansiranja	256.376	24.938	271	3.153	284.738
Otplaćena finansiranja	(235.591)	(14.029)	(616)	(5.091)	(255.327)
Prelasci iz Stage 1	(23.469)	21.284	1.791	394	-
Prelasci iz Stage 2	2.135	(7.003)	745	4.123	-
Prelasci iz Stage 3	145	140	(95)	(190)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(2.420)	(2.485)	(4.905)
31.decembar 2020.	722.380	77.214	5.364	31.011	835.969

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	9.205	4.377	5.147	23.528	42.257
Nova finansiranja	4.922	2.163	205	865	8.155
Otplaćena finansiranja	(2.770)	(1.013)	(199)	(1.279)	(5.261)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	2.560	2.008	(224)	529	4.873
Prelasci iz Stage 1	(3.018)	1.373	1.304	343	-
Prelasci iz Stage 2	28	(3.156)	569	2.559	-
Prelasci iz Stage 3	-	10	68	(78)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(2.420)	(2.485)	(4.905)
31.decembar 2020.	10.927	5.761	4.450	23.982	45.119

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31.decembar 2019.	722.350	53.927	10.067	34.092	820.436
Prelasci iz Stage 1	(3)	-	3	-	-
Prelasci iz Stage 2	425	(2.077)	117	1.535	-
Prelasci iz Stage 3	12	34	(46)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(4.452)	(4.520)	(8.972)
1. januar 2020.	722.784	51.884	5.689	31.107	811.464

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31.decembar 2019.	4.956	1.138	9.583	20.463	36.140
Prelasci iz Stage 1	4.250	-	2	-	4.250
Prelasci iz Stage 2	1	3.262	31	870	4.164
Prelasci iz Stage 3	-	(23)	(17)	6.715	6.675
Računovodstveni otpis	-	-	(4.452)	(4.520)	(8.972)
1. januar 2020.	9.207	4.377	5.147	23.528	42.259

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)4.2 Kreditni rizik (*nastavak*)

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	624.056	26.846	9.306	42.968	703.176
Nova finansiranja	378.891	32.664	478	2.370	414.403
Otplaćena finansiranja	(269.139)	(14.922)	(1.524)	(11.558)	(297.143)
Prelasci iz Stage 1	(14.949)	12.590	1.148	1.211	-
Prelasci iz Stage 2	2.294	(3.654)	545	815	-
Prelasci iz Stage 3	1.197	403	113	(1.713)	-
31.decembar 2019.	722.350	53.927	10.066	34.093	820.436
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	4.018	949	8.980	23.154	37.101
Nova finansiranja	2.833	553	277	980	4.643
Otplaćena finansiranja	(1.371)	(416)	(732)	(4.392)	(6.911)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	1.485	564	(709)	(34)	1.306
Prelasci iz Stage 1	(2.041)	474	1.000	567	-
Prelasci iz Stage 2	21	(992)	476	495	-
Prelasci iz Stage 3	12	5	290	(307)	-
31.decembar 2019.	4.957	1.137	9.582	20.463	36.139

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i korespondirajućim ECL po homogenim skupinama je kako slijedi:

Pravna lica

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	387.299	48.111	1.750	29.325	466.485
Nova finansiranja	170.950	23.401	121	3.153	197.625
Otplaćena finansiranja	(160.890)	(13.471)	(223)	(4.902)	(179.486)
Prelasci iz Stage 1	(16.716)	16.180	317	219	-
Prelasci iz Stage 2	406	(4.862)	333	4.123	-
Prelasci iz Stage 3	102	35	-	(137)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(940)	(2.250)	(3.190)
31. decembar 2020.	381.151	69.394	1.358	29.531	481.434
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	6.842	3.929	1.515	22.207	34.493
Nova finansiranja	4.418	2.099	92	865	7.474
Otplaćena finansiranja	(2.514)	(984)	(58)	(1.151)	(4.707)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	1.420	1.968	(49)	446	3.785
Prelasci iz Stage 1	(1.394)	952	223	219	-
Prelasci iz Stage 2	12	(2.807)	236	2.559	-
Prelasci iz Stage 3	-	2	33	(35)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(940)	(2.250)	(3.190)
31. decembar 2020.	8.784	5.159	1.052	22.860	37.855
	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31. decembar 2019.	387.299	49.653	2.810	32.082	471.844
Prelasci iz Stage 1	-	-	-	-	-
Prelasci iz Stage 2	-	(1.542)	7	1.535	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(1.067)	(4.292)	(5.359)
01. januar 2020.	387.299	48.111	1.750	29.325	466.485
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31. decembar 2019.	3.209	754	2.521	19.394	25.878
Prelasci iz Stage 1	3.633	-	-	-	3.633
Prelasci iz Stage 2	-	3.175	5	870	4.050
Prelasci iz Stage 3	-	-	56	6.235	6.291
Računovodstveni otpis	-	-	(1.067)	(4.292)	(5.359)
1. januar 2020.	6.842	3.929	1.515	22.207	34.493

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	344.835	23.262	2.527	40.210	410.834
Nova finansiranja	240.024	31.953	239	2.073	274.289
Otplaćena finansiranja	(188.348)	(13.929)	(439)	(10.563)	(213.279)
Prelasci iz Stage 1	(11.396)	10.175	165	1.056	-
Prelasci iz Stage 2	1.139	(2.143)	189	815	-
Prelasci iz Stage 3	1.045	335	130	(1.510)	-
31.decembar 2019.	387.299	49.653	2.811	32.081	471.844
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	2.851	703	2.355	21.773	27.682
Nova finansiranja	2.136	497	85	827	3.545
Otplaćena finansiranja	(1.181)	(382)	(219)	(4.139)	(5.921)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	211	386	(117)	92	572
Prelasci iz Stage 1	(827)	186	139	502	-
Prelasci iz Stage 2	11	(640)	134	495	-
Prelasci iz Stage 3	8	4	142	(154)	-
31.decembar 2019.	3.209	754	2.519	19.396	25.878

Obrtnici

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	7.505	1.072	279	127	8.983
Nova finansiranja	3.138	148	-	-	3.286
Otplaćena finansiranja	(2.668)	(210)	(13)	-	(2.891)
Prelasci iz Stage 1	(305)	246	59	-	-
Prelasci iz Stage 2	617	(654)	37	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(94)	-	(94)
31.decembar 2020.	8.287	602	268	127	9.284
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	152	64	249	102	567
Nova finansiranja	52	8	-	-	60
Otplaćena finansiranja	(23)	(3)	(2)	-	(28)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	21	(15)	(21)	25	10
Prelasci iz Stage 1	(70)	26	44	-	-
Prelasci iz Stage 2	7	(34)	27	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(94)	-	(94)
31.decembar 2020.	139	46	203	127	515

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

U '000 BAM					
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31.decembar 2019.	7.458	1.119	342	127	9.046
Prelasci iz Stage 1	-	-	-	-	-
Prelasci iz Stage 2	47	(47)	-	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(63)	-	(63)
01.januar 2020.	7.505	1.072	279	127	8.983
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31.decembar 2019.	78	25	295	49	447
Prelasci iz Stage 1	74	-	-	-	74
Prelasci iz Stage 2	-	39	-	-	39
Prelasci iz Stage 3	-	-	17	53	70
Računovodstveni otpis	-	-	(63)	-	(63)
1.januar 2020.	152	64	249	102	567

U '000 BAM					
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	6.138	1.067	329	127	7.661
Nova finansiranja	3.681	42	51	-	3.774
Otplaćena finansiranja	(2.014)	(235)	(141)	-	(2.390)
Prelasci iz Stage 1	(349)	319	30	-	-
Prelasci iz Stage 2	1	(74)	73	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	-	-
31.decembar 2019.	7.457	1.119	342	127	9.045
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	112	16	294	55	477
Nova finansiranja	41	2	16	-	59
Otplaćena finansiranja	(11)	-	(103)	-	(114)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(28)	61	(3)	(6)	24
Prelasci iz Stage 1	(37)	19	18	-	-
Prelasci iz Stage 2	-	(73)	73	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	-	-
31.decembar 2019.	77	25	295	49	446

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Stambena finansiranja

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	188.003	1.545	2.013	1.606	193.167
Nova finansiranja	43.729	499	31	-	44.259
Otplaćena finansiranja	(30.216)	(137)	(221)	(189)	(30.763)
Prelasci iz Stage 1	(2.819)	2.249	445	125	-
Prelasci iz Stage 2	722	(885)	163	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	21	32	(53)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(888)	(234)	(1.122)
31. decembar 2020	199.419	3.292	1.575	1.255	205.541

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	1.166	237	1.916	1.170	4.489
Nova finansiranja	223	13	23	-	259
Otplaćena finansiranja	(91)	(14)	(89)	(128)	(322)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	328	(30)	(83)	58	273
Prelasci iz Stage 1	(543)	162	307	74	-
Prelasci iz Stage 2	6	(139)	133	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	2	41	(43)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(887)	(234)	(1.121)
31. decembar 2020.	1.089	231	1.361	897	3.578

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31. decembar 2019.	187.895	1.683	3.622	1.831	195.031
Prelasci iz Stage 1	-	-	-	-	-
Prelasci iz Stage 2	104	(145)	41	-	-
Prelasci iz Stage 3	4	7	(11)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(1.639)	(225)	-
01. januar 2020.	188.003	1.545	2.013	1.606	193.167

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31. decembar 2019.	771	178	3.548	980	5.477
Prelasci iz Stage 1	394	-	-	-	394
Prelasci iz Stage 2	1	59	7	-	67
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	415	415
Računovodstveni otpis	-	-	(1.639)	(225)	(1.864)
1. januar 2020.	1.166	237	1.916	1.170	4.489

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	157.470	1.708	3.650	2.616	165.444
Nova finansiranja	67.639	274	2	297	68.212
Otplaćena finansiranja	(36.524)	(534)	(575)	(992)	(38.625)
Prelasci iz Stage 1	(1.559)	1.109	343	107	-
Prelasci iz Stage 2	789	(929)	140	-	-
Prelasci iz Stage 3	80	55	61	(196)	-
31.decembar 2019	187.895	1.683	3.621	1.832	195.031
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	588	148	3.591	1.312	5.639
Nova finansiranja	270	8	2	153	433
Otplaćena finansiranja	(90)	(24)	(210)	(243)	(567)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	462	28	(399)	(119)	(28)
Prelasci iz Stage 1	(463)	150	284	29	-
Prelasci iz Stage 2	3	(132)	129	-	-
Prelasci iz Stage 3	1	-	151	(152)	-
31.decembar 2019.	771	178	3.548	980	5.477

Kartice i limiti po tekućim računima

	U 'ooo BAM				
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	7.585	84	258	3	7.930
Nova finansiranja	933	16	7	-	956
Otplaćena finansiranja	(1.093)	(26)	(33)	-	(1.152)
Prelasci iz Stage 1	(276)	169	107	-	-
Prelasci iz Stage 2	34	(43)	9	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	45	(45)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(79)	(1)	(80)
31.decembar 2020.	7.183	245	224	2	7.654
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	293	14	226	3	536
Nova finansiranja	25	1	6	-	32
Otplaćena finansiranja	(35)	(2)	(26)	-	(63)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	5	(3)	(21)	-	(19)
Prelasci iz Stage 1	(96)	16	80	-	-
Prelasci iz Stage 2	1	(8)	7	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	3	(3)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(79)	(1)	(80)
31.decembar 2020.	193	21	190	2	406

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Kartice i limiti po tekućim računima (nastavak)

		U 'ooo BAM			
	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
31.decembar 2019.	7.478	200	1.147	6	8.831
Prelasci iz Stage 1	(3)	-	3	-	-
Prelasci iz Stage 2	107	(128)	21	-	-
Prelasci iz Stage 3	3	12	(15)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(898)	(3)	(901)
01.januar 2020.	7.585	84	258	3	7.930
	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
31.decembar 2019.	173	32	1130	6	1.341
Prelasci iz Stage 1	120	-	2	-	122
Prelasci iz Stage 2	-	(18)	-	-	(18)
Prelasci iz Stage 3	-	-	(8)	-	(8)
Računovodstveni otpis	-	-	(898)	(3)	(901)
1.januar 2020.	293	14	226	3	536

		U 'ooo BAM			
	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2019.	7.373	209	1.181	14	8.777
Nova finansiranja	1.540	27	10	-	1.577
Otplaćena finansiranja	(1.312)	(57)	(144)	(10)	(1.523)
Prelasci iz Stage 1	(221)	138	81	2	-
Prelasci iz Stage 2	90	(120)	30	-	-
Prelasci iz Stage 3	8	3	(11)	-	-
31.decembar 2019.	7.478	200	1.147	6	8.831
	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2019.	161	28	1.180	14	1.383
Nova finansiranja	27	4	9	-	40
Otplaćena finansiranja	(24)	(5)	(102)	(8)	(139)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	99	12	(53)	(1)	57
Prelasci iz Stage 1	(93)	21	70	2	-
Prelasci iz Stage 2	3	(29)	26	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	1	-	(1)	-
31.decembar 2019.	173	32	1.130	6	1.341

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Ostala finansiranja fizičkih lica

U 'ooo BAM					
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	132.392	1.072	1.389	46	134.899
Nova finansiranja	37.626	874	111	-	38.611
Otplaćena finansiranja	(40.724)	(185)	(126)	-	(41.035)
Prelasci iz Stage 1	(3.353)	2.440	863	50	-
Prelasci iz Stage 2	356	(559)	203	-	-
Prelasci iz Stage 3	43	39	(82)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(419)	-	(419)
31. decembar 2020.	126.340	3.681	1.939	96	132.056

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2020.	752	133	1.241	46	2.172
Nova finansiranja	204	42	82	-	329
Otplaćena finansiranja	(107)	(10)	(24)	-	(141)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	786	88	(50)	-	824
Prelasci iz Stage 1	(915)	216	649	50	-
Prelasci iz Stage 2	2	(168)	166	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	3	(3)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(419)	-	(419)
31. decembar 2020.	722	304	1.643	96	2.765

U 'ooo BAM					
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31. decembar 2019.	132.220	1.272	2.146	46	135.684
Prelasci iz Stage 1	-	-	-	-	-
Prelasci iz Stage 2	167	(215)	48	-	-
Prelasci iz Stage 3	5	15	(20)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(785)	-	(785)
01. januar 2020.	132.392	1.072	1.389	46	134.899

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
31. decembar 2019.	725	149	2.089	34	2.997
Prelasci iz Stage 1	27	-	-	-	27
Prelasci iz Stage 2	-	7	19	-	26
Prelasci iz Stage 3	-	(23)	(82)	12	(93)
Računovodstveni otpis	-	-	(785)	-	(785)
1. januar 2020.	752	133	1.241	46	2.172

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Ostala finansiranja fizičkih lica (nastavak)

U 'ooo BAM					
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	108.240	600	1.620	-	110.460
Nova finansiranja	66.008	368	177	-	66.553
Otplaćena finansiranja	(40.944)	(167)	(217)	-	(41.328)
Prelasci iz Stage 1	(1.424)	849	529	46	-
Prelasci iz Stage 2	276	(389)	113	-	-
Prelasci iz Stage 3	65	11	(76)	-	-
31. decembar 2019.	132.221	1.272	2.146	46	135.685
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2019.	306	54	1.560	-	1.920
Nova finansiranja	358	42	165	-	565
Otplaćena finansiranja	(65)	(5)	(99)	-	(169)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	741	77	(137)	-	681
Prelasci iz Stage 1	(620)	98	488	34	-
Prelasci iz Stage 2	4	(118)	114	-	-
Prelasci iz Stage 3	1	1	(2)	-	-
31. decembar 2019.	725	149	2.089	34	2.997

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

U nastavku je analiza izloženosti Nivo kreditnog rizika 2 (Stage 2) koji odražavaju razloge raspoređivanja u Nivo kreditnog rizika 2 po skupinama finansiranja (bruto knjigovodstvena vrijednost i odgovarajući ECL).

31.12.2020.	Pravna lica		Obrtnici		Kartice i limiti po tekućim računima		Stambena finansiranja		Ostala finansiranja fizičkih lica		UKUPNO	
	Izložen ost	ECL	Izložen ost	ECL	Izloženo st	ECL	Izloženo st	ECL	Izložen ost	ECL	Izložen ost	ECL
Docnja klijenta veća od 30 dana	1.816	(132)	371	(35)	245	(21)	3.292	(231)	3.681	(304)	9.405	(723)
Blokada računa	2.691	(181)	231	(11)	-	-	-	-	-	-	2.921	(192)
Klijenti koji se nalaze na listi posmatranja EW3	26.915	(1.751)	-	-	-	-	-	-	-	-	26.915	(1.751)
Interni finansijski rejting klijenta C2 i niže i isti potvrđen ukupnim rejtingom C2 i niže	14.827	(1.254)	-	-	-	-	-	-	-	-	14.827	(1.254)
Povećanje rizika na osnovu analize djelatnosti – COVID	21.170	(1.677)	-	-	-	-	-	-	-	-	21.170	(1.677)
Viši nivo rizika u drugim finansijskim institucijama u trenutku odobrenja	962	(104)	-	-	-	-	-	-	-	-	962	(104)
Ostali pokazatelji povećanja rizika	1.013	(59)	-	-	-	-	-	-	-	-	1.013	(59)
Ukupno	69.394	(5.158)	602	(46)	245	(21)	3.292	(231)	3.681	(304)	77.213	(5.760)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2019.	Pravna lica		Obrtnici		Kartice i limiti po tekućim računima		Stambena finansiranja		Ostala finansiranja fizičkih lica		UKUPNO	
	Izložen ost	ECL	Izložen ost	ECL	Izloženo st	ECL	Izloženo st	ECL	Izložen ost	ECL	Izložen ost	ECL
Docnja klijenta veća od 30 dana	259	(22)	54	(6)	170	(31)	935	(147)	818	(131)	2.236	(337)
Klasifikacija prema regulatornoj kategoriji lošija od A	23.105	(222)	771	(4)	30	(1)	748	(31)	454	(18)	25.108	(276)
Blokada računa duža od 7 dana u toku prethodnih 12 mjeseci	2.181	(73)	294	(15)	-	-	-	-	-	-	2.475	(88)
Klijenti koji se nalaze na listi posmatranja EW3	9.335	(129)	-	-	-	-	-	-	-	-	9.335	(129)
Ineterni finansijski rejting klijenta C2 i niže i isti potvrđen ukupnim rejtingom C2 i niže	14.773	(308)	-	-	-	-	-	-	-	-	14.773	(308)
Ukupno	49.653	(754)	1.119	(25)	200	(32)	1.683	(178)	1.272	(149)	53.927	(1.138)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od komitenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 1

					U '000 BAM
31.12.2020.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31- 60 dana	Od 61- 90 dana	Ukupno
Obrtnici	8.151	136	-	-	8.287
Stambena finansiranja	190.641	8.778	-	-	199.419
Kartice i limiti po tekućim računima	6.858	325	-	-	7.183
Ostala finansiranja fizičkih lica	115.999	10.341	-	-	126.340
Ukupno stanovništvo	321.649	19.580	-	-	341.229
Pravna lica	372.087	9.064	-	-	381.151
Ukupno	693.736	28.644	-	-	722.380
od čega: restrukturirana	3.193	102	-	-	3.295
Potraživanja od banaka	65.229	-	-	-	65.229

					U '000 BAM
01.01.2020.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31- 60 dana	Od 61- 90 dana	Ukupno
Obrtnici	7.116	389	-	-	7.505
Stambena finansiranja	178.591	9.412	-	-	188.003
Kartice i limiti po tekućim računima	7.237	348	-	-	7.585
Ostala finansiranja fizičkih lica	121.400	10.992	-	-	132.392
Ukupno stanovništvo	314.344	21.141	-	-	335.485
Pravna lica	372.918	14.381	-	-	387.299
Ukupno	687.262	35.522	-	-	722.784
od čega: restrukturirana	3.336	-	-	-	3.336
Potraživanja od banaka	106.039	-	-	-	106.039

					U '000 BAM
31.12.2019.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31- 60 dana	Od 61- 90 dana	Ukupno
Obrtnici	7.156	301	-	-	7.457
Stambena finansiranja	177.507	10.388	-	-	187.895
Kartice i limiti po tekućim računima	7.061	417	-	-	7.478
Ostala finansiranja fizičkih lica	118.862	13.359	-	-	132.221
Ukupno stanovništvo	310.586	24.465	-	-	335.051
Pravna lica	384.294	3.005	-	-	387.299
Ukupno	694.880	27.470	-	-	722.350
od čega: restrukturirana	3.336	-	-	-	3.336
Potraživanja od banaka	106.039	-	-	-	106.039

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od komitenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 2

						U '000 BAM
31.12.2020.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	271	238	81	12	-	602
Stambena finansiranja	2.245	682	317	48	-	3.293
Kartice i limiti po tekućim računima	148	30	51	16	-	245
Ostala finansiranja fizičkih lica	1.903	1.001	630	147	-	3.681
Ukupno stanovništvo	4.567	1.951	1.079	223	-	7.820
Pravna lica	65.947	3.004	418	25	-	69.394
Ukupno	70.514	4.955	1.497	248	-	77.214
od čega: restrukturirana	270	-	-	-	-	270
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
						U '000 BAM
01.01.2020.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	787	263	22	-	-	1.072
Stambena finansiranja	480	264	437	364	-	1.545
Kartice i limiti po tekućim računima	27	5	37	15	-	84
Ostala finansiranja fizičkih lica	210	219	451	192	-	1.072
Ukupno stanovništvo	1.504	751	947	571	-	3.773
Pravna lica	43.745	1.689	265	2.412	-	48.111
Ukupno	45.249	2.440	1.212	2.983	-	51.884
od čega: restrukturirana	234	-	-	-	-	234
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
						U '000 BAM
31.12.2019.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	1.051	7	61	-	-	1.119
Stambena finansiranja	493	259	532	399	-	1.683
Kartice i limiti po tekućim računima	30	5	121	44	-	200
Ostala finansiranja fizičkih lica	219	245	572	236	-	1.272
Ukupno stanovništvo	1.793	516	1.286	679	-	4.274
Pravna lica	46.981	2.175	36	461	-	49.653
Ukupno	48.774	2.691	1.322	1.140	-	53.927
od čega: restrukturirana	234	-	-	-	-	234
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od komitenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 3

	U 'ooo BAM					
31.12.2020.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	81	-	-	-	314	395
Stambena finansiranja	367	42	82	-	2.339	2.830
Kartice i limiti po tekućim računima	35	4	2	-	185	226
Ostala finansiranja fizičkih lica	127	122	51	-	1.735	2.035
Ukupno stanovništvo	610	169	135	-	4.574	5.486
Pravna lica	3.977	292	51	26	26.544	30.889
Ukupno	4.587	461	186	26	31.117	36.375
od čega: restrukturirana	1.290	141	-	-	2.250	3.681
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
	U 'ooo BAM					
01.01.2020.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	65	-	-	15	326	406
Stambena finansiranja	346	36	9	81	3.147	3.619
Kartice i limiti po tekućim računima	62	1	7	1	190	261
Ostala finansiranja fizičkih lica	132	52	11	15	1.225	1.435
Ukupno stanovništvo	605	89	27	112	4.888	5.721
Pravna lica	3.655	442	2.188	-	24.780	31.065
Ukupno	4.260	531	2.215	112	29.668	36.786
od čega: restrukturirana	2.333	887	-	-	1.677	4.897
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
	U 'ooo BAM					
31.12.2019.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	50	5	-	-	414	469
Stambena finansiranja	306	32	-	64	5.051	5.453
Kartice i limiti po tekućim računima	20	3	1	-	1.129	1.153
Ostala finansiranja fizičkih lica	82	28	-	8	2.074	2.192
Ukupno stanovništvo	458	68	1	72	8.668	9.267
Pravna lica	5.264	1.072	-	-	28.556	34.892
Ukupno	5.722	1.140	1	72	37.224	44.159
od čega: restrukturirana	2.333	887	-	-	1.677	4.897
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Tabele u nastavku prikazuje kreditni kvalitet i maksimalnu izloženost kreditnom riziku na osnovu internog sistema klasifikacije Banke. Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju bruto iznos.

	31. decembar 2020.				01. januar 2020.	31. decembar 2019.
	S1 Grupna	S2 Grupna	S3 Individualna	Ukupno	Ukupno	Ukupno
Klasa A	71.5370	74.211	-	-	789.581	765.602
Klasa A 1	7.010	1.255	-	-	8.265	8.204
Klasa B	-	1.499	-	-	1.499	1.328
Klasa B1	-	249	-	-	249	1.143
Klasa C - Default	-	-	5.364	31.011	36.375	44.159
Ukupno	722.380	77.214	5.364	31.011	835.969	820.436

Pravna lica

	31. decembar 2020.				01. januar 2020.	31. decembar 2019.
	S1 Grupna	Ukupno Grupna	S3 Individualna	Ukupno	Ukupno	Ukupno
Klasa A	379.629	68.238	-	-	447.867	435.993
Klasa A 1	1.522	713	-	-	2.235	463
Klasa B	-	418	-	-	418	36
Klasa B1	-	25	-	-	25	460
Klasa C - Default	-	-	1.358	29.531	30.889	34.892
Ukupno	381.151	69.394	1.358	29.531	481.434	471.844

Obrtnici

	31. decembar 2020.				01. januar 2020.	31. decembar 2019.
	S1 Grupna	S2 Grupna	S3 Individualna	Ukupno	Ukupno	Ukupno
Klasa A	8.195	482	-	-	8.676	8.408
Klasa A 1	92	27	-	-	119	107
Klasa B	-	81	-	-	81	61
Klasa B1	-	12	-	-	12	-
Klasa C - Default	-	-	268	127	395	469
Ukupno	8.287	602	268	127	9.283	9.045

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Stambena finansiranja

	31. decembar 2020.					01. januar 2020.	31. decembar 2019.
	S1 Grupna	S2 Grupna	S3 Grupna	S3 Individualna	Ukupno	Ukupno	Ukupno
Klasa A	197.055	2.764	-	-	199.819	185.978	185.537
Klasa A 1	2.364	162	-	-	2.526	2.770	3.110
Klasa B	-	318	-	-	318	437	532
Klasa B1	-	48	-	-	48	364	399
Klasa C - Default	-	-	1.575	1.255	2.830	3.619	5.453
Ukupno	199.419	3.292	1.575	1.255	205.540	193.167	195.031

Kartice i limiti po tekućim računima

	31. decembar 2020.					01. januar 2020.	31. decembar 2019.
	S1 Grupna	S2 Grupna	S3 Grupna	S3 Individualna	Ukupno	Ukupno	Ukupno
Klasa A	7.085	169	-	-	7.254	7.521	7.391
Klasa A 1	98	8	-	-	106	93	115
Klasa B	-	52	-	-	52	38	125
Klasa B1	-	16	-	-	16	17	47
Klasa C - Default	-	-	224	2	226	261	1.153
Ukupno	7.183	245	224	2	7.654	8.831	8.831

Ostala finansiranja fizičkih lica

	31. decembar 2020.					01. januar 2020.	31. decembar 2019.
	S1 Grupna	S2 Grupna	S3 Grupna	S3 Individualna	Ukupno	Ukupno	Ukupno
Klasa A	123.406	2.559	-	-	125.966	129.435	128.273
Klasa A 1	2.934	345	-	-	3.279	3.387	4.410
Klasa B	-	630	-	-	630	451	574
Klasa B1	-	147	-	-	147	191	236
Klasa C - Default	-	-	1.939	96	2.035	1.435	2.192
Ukupno	126.340	3.681	1.939	96	132.056	134.899	135.685

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)****Gubici zbog umanjenja vrijednosti i politika rezervisanja**

Obezvrijeđena finansiranja su ona za koja Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavicu i profitnu maržu prema odredbama ugovora o finansiranju komitenata.

Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubici.

Banka vrši ispravku vrijednosti potraživanja koja predstavljaju procjenu Banke o nastalim gubicima u svom portfoliju finansiranja.

Klasifikacija potraživanja se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata.

Finansiranja klijenata umanjena za umanjenje vrijednosti su prikazana u tabeli ispod:

	Ukupna potraživanja po finansiranju klijenata	Umanjenje vrijednosti	Neto potraživanja po finansiranju klijenata
31. decembar 2020.			
Sredstva obezvrijeđena na grupnoj osnovi	804.957	(21.137)	783.820
Pojedinačno obezvrijeđena sredstva	31.011	(23.981)	7.030
	835.969	(45.118)	790.850
01. januar 2020.			
Sredstva obezvrijeđena na grupnoj osnovi	780.357	(18.731)	761.625
Pojedinačno obezvrijeđena sredstva	31.108	(23.529)	7.579
Računovodstveni otpis	8.971	(8.971)	-
	820.436	(51.230)	769.205
31. decembar 2019.			
Sredstva obezvrijeđena na grupnoj osnovi	786.343	(15.677)	770.666
Pojedinačno obezvrijeđena sredstva	34.093	(20.462)	13.631
	820.436	(36.139)	784.297

U tabeli iznad, portfolio rezervisanja za rizik – grupno uključuju ispravke vrijednosti za neproblematične i problematične dužnike koji se analiziraju na grupnoj osnovi.

Kolateral

Banka, u cilju minimiziranja rizika u poslovanju finansiranja klijenata koristi Proceduru upravljanja kolaterala te za naplatu svojih potraživanja uzima jedan ili više sljedećih instrumenata:

- Novčani depozit,
- Založno pravo na nepokretne stvari,
- Založno pravo na pokretne stvari,
- Založno pravo na zalihe,
- Garancije banaka i korporativne garancije,
- Ustupanje potraživanja –cesija,
- Vrijednosni papiri,
- Polica osiguranja potraživanja,
- Jamstva fizičkih i pravnih lica, države BiH, FBiH i jedinica lokalne uprave.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Procjena fer vrijednosti umanjenih sredstava je zasnovana na vrijednosti instrumenta obezbjeđenja procijenjenog u trenutku zaduživanja i ažurira se periodično u skladu sa Procedurom upravljanja kolateralima. U svrhu izračun ispravki vrijednosti (umanjenja vrijednosti) Banka koristi samo novčane depozite, te založna prava na nekretnine.

Izloženosti od finansiranja i kolaterali:

	S1	S2	S3	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala
31. decembar 2020.					
Pravna lica	381.151	69.394	30.889	481.434	272.651
Obrtnici	8.287	602	395	9.284	4.746
Stambena finansiranja	199.419	3.292	2.830	205.541	107.255
Kartice i limiti po tekućim računima	7.183	245	226	7.654	51
Ostala finansiranja fizičkih lica	126.340	3.681	2.035	132.056	1.804
Ukupno	722.380	77.214	36.375	835.969	386.507
31. decembar 2019.					
Pravna lica	387.299	49.653	34.892	471.844	278.092
Obrtnici	7.457	1.119	469	9.045	4.506
Stambena finansiranja	187.895	1.683	5.453	195.031	97.983
Kartice i limiti po tekućim računima	7.478	200	1.153	8.831	51
Ostala finansiranja fizičkih lica	132.221	1.272	2.192	135.685	4.191
Ukupno	722.350	53.927	44.159	820.436	384.823

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Banka prati koncentraciju kreditnog rizika po privrednim granama i geografskim lokacijama. Koncentracija rizika u neto iznosima bilansne izloženosti po privrednim granama je kako slijedi:

Koncentracija rizika po privrednim sektorima	2020.		2019.	
	'000 BAM	%	'000 BAM	%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	7.466	0,94%	10.595	1,40%
Vađenje ruda i kamena	11.950	1,51%	8.552	1,09%
Prerađivačka industrija	130.208	16,46%	123.928	15,80%
Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	10.194	1,29%	9.568	1,22%
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1.586	0,20%	1.428	0,18%
Građevinarstvo	53.535	6,77%	52.007	6,63%
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	149.293	18,88%	157.515	20,08%
Prijevoz i skladištenje	22.554	2,85%	25.380	3,24%
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hoteljerstvo i ugostiteljstvo)	11.887	1,5%	8.558	1,09%
Informacije i komunikacije	2.665	0,34%	3.202	0,41%
Finansijske djelatnosti i djelatnosti	68	0,01%	92	0,01%
Poslovanje nekretninama	10.268	1,30%	13.459	1,72%
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	15.205	1,92%	17.265	2,20%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnost	5.119	0,65%	2.931	0,37%
Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	209	0,03%	347	0,04%
Obrazovanje	1.043	0,13%	935	0,12%
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne	6.619	0,84%	5.899	0,75%
Umjetnost, zabava i rekreacija	289	0,04%	100	0,01%
Ostale uslužne djelatnosti	3.421	0,43%	4.205	0,54%
Ukupno preduzeća	443.579	56,09%	445.966	56,86%
Stambeni	177.506	22,44%	189.554	24,17%
Ostalo	152.534	19,29%	140.178	17,87%
Samostalne zanatske radnje	17.231	2,18%	8.599	1,10%
Ukupno stanovništvo	347.271	43,91%	338.331	43,14%
Ukupno	790.850	100%	784.297	100%

Struktura finansiranja klijenata se redovno nadgleda od strane Sektora za kontrolu rizika kao i Komiteta za finansiranje i investicije u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki utjecaj na portfolio finansiranja klijenata (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Finansiranja su odobrena klijentima u Bosni i Hercegovini.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)****Reprogrami i restrukturiranja**

Restrukturirana imovina predstavlja imovinu koja je refinansirana, reprogramirana ili na neki drugi način konvertovana, odnosno imovina kod koje su, zbog korisnikovih promijenjenih uslova i otplatnih sposobnosti, odnosno zbog njegove nemogućnosti otplate prema inicijalno ugovorenim planu ili zbog izmijenjene (na niže) tekuće tržišne stope, ranije ugovoreni rokovi (rok ili otplatni plan) i/ili drugi uslovi naknadno promijenjeni kako bi Banka korisniku omogućila lakše servisiranje obaveza, a što je sigurnije i za Banku. Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi Komitet za finansiranje i investicije.

Reprogramirana i restrukturirana finansiranja u toku 2020. i 2019. godine data su u nastavku:

	Broj ponovno ugovorenih finansiranja klijenata	Vrijednost
2020.		
Pravna lica	3	790
Fizička lica i poduzetnici	3	84
	6	874
2019.		
Pravna lica	11	3.067
Fizička lica i poduzetnici	2	353
Ukupno	13	3.420

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Reprogrami i restrukturiranja (nastavak)

Stanja reprogramiranih i restrukturiranih finansiranja na dan 31. decembra 2020. data su u nastavku:

	Bruto restruktuirana potraživanja 31.12.2019.	Nova restruktuirana potraživanja	Smanjenje restruktuiranih potraživanja	Bruto 31.12.2020.	Neto 31.12.2020.
Obrtnici	50			50	26
Stambena i hipotekarna finansiranja	325	62	(16)	371	265
Kreditne kartice i limiti po tekućim računima	-				
Ostala finansiranja fizičkih lica	30	22	(3)	48	41
Stanovništvo	405	84	19	470	332
Pravna lica	8.062	790	(2.081)	6.771	4.499
Ukupno	8.467	874	(2.100)	7.241	4.831

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)

4.2 Kreditni rizik (*nastavak*)

Intenzivno praćenje klijenata

Za klijente čiji plasmani još ne ispunjavaju uslove za prijenos u nekvalitetnu aktivu, a zahtijevaju pažljivu obradu i praćenje poslovanja, Banka uvodi intenzivno praćenje. Takve klijente Banka zbog različitih uzroka u poslovanju (značajan obim plasmana, izrazito negativan trend poslovanja, povećanje zaduženosti, utvrđivanje adekvatnosti kapitala klijenta, neplaćanje ili neredovno plaćanje obaveza) uvrštava na listu za intenzivno praćenje. Inicijativa za uvrštavanje određenog klijenta na listu za intenzivno praćenje dolazi od poslovnih dijelova Banke, a donošenje odluke o uvrštavanju klijenata na listu za intenzivno praćenje je u nadležnosti Uprave Banke. Intenzivno praćenje znači da praćenje klijenata ostaje u poslovnom djelu Banke, a u njegovu obradu se uključuju zaposlenici Sektora za naplatu.

Intenzivno praćenje klijenata prestaje u sljedećim slučajevima:

- razrješenjem svih plasmana Banke prema klijentu (naplatom ili otpisom),
- donošenjem odluke Komiteta za finansiranje i investicije Banke o prijenosu potraživanja klijenata u Sektor za naplatu (u slučaju neispunjavanja strategije, odnosno daljeg pogoršanja položaja),
- pokretanjem stečajnog postupka nad komitentom,
- u drugim slučajevima kada rukovodstvo Banke donese odluku o prestanku intenzivnog praćenja komitenta.

Upravljanje COVID 19 portfoliom

Panedmija COVID-19 koja se se razvila početkom 2020. godine, je imala značajan utjecaj na globalnu svjetsku ekonomiju, uključujući Bosnu i Hercegovinu. U cilju ublažavanja negativnih ekonomskih posljedica Agencija za bankarstvo F BiH je krajem marta 2020. godine usvojila Odluku o privremenim mjerama koje Banka primjenjuje za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem „COVID-19“ („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/20). Navedenom Odlukom, data je mogućnost da se klijentima koji su pogođeni negativnim efektima pandemije omogući održiv model koji će podržati uredno izmirenje obaveza. Obzirom na produženo djelovanje u kojoj se mnoga preduzeća i pojedinci suočavaju sa nedovoljnom likvidnošću i poteškoćama u izmirenju svojih obaveza u augustu 2020. godine Agencija za bankarstvo F BiH je usvojila novu Odluku o privremenim mjerama koje banka primjenjuje za oporavak od negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem „COVID-19“ („Službene novine Federacije BiH“, br. 60/20, u daljnjem tekstu: Odluka). Navedenom Odlukom je produžen period trajanja posebnih mjera, te je rok za zaprimanje zahtjeva klijenata za odobrenje posebnih mjera prolongiran do 31.12.2020. godine. Banka je nastojala da u saradnji sa klijentima pronađe najbolje moguće rješenje, te na taj način podrži privredu.

Banka je prilikom definisanja mjera imala individualan pristup prema klijentima pogođenim pandemijom, u oba segmenta poslovanja - Stanovništvo i Pravna lica, a u skladu sa Smjernicama Agencije. Uspostavljen je intenzivan monitoring poslovnih aktivnosti klijenta u cilju sticanja realne slike o kreditnoj sposobnosti. Nastojalo se u saradnji sa klijentima pronaći najprimjereniji model otplate, koji će klijentima omogućiti da i predstojeće ekonomske udare uspješno prebrode.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Banka je prilagodila sistem praćenja klijenata i klasifikacije rizika u okviru ranih znakova upozorenja, usljed objektivnih faktora koji su rezultat pandemije. Banka je redovno pratila ove klijente putem EWS sistema i kreditnog rejtinga (kvalitativnog/ukupnog), analizu posljednjih finansijskih izvještaja, kao i kroz redovne sastanke sa klijentima.

Prilikom klasifikacije klijenata u rizične skupine, Banka je primijenila oprezan pristup, te je određene klijente, pod mjerama klasificirala u nivo kreditnog rizika 2 kao rezultat povećanja rizika poslovanja.

Dodatno, Banka je projekcije makroekonomskih parametara prilagodila uslijed uticaja pandemije na iste, što je u konačnici uticalo na povećanje ECL-a.

U skladu sa Odlukama Agencije za bankarstvo F BiH Banka je odobrila mjere klijentima kako slijedi:

	Odobreni zahtjev za mjeru		Aktivne mjere		Istekle mjere	
	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2020.	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2020	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2020
Pravna lica	286	189.451	129	117.488	157	71.963
Fizička lica	1.735	50.575	256	10.245	1.479	40.330
Ukupno	2.021	240.026	385	127.733	1.636	112.293

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Mjere su odobrene klijentima u slijedećim privrednim granama:

Djelatnost	Odobreni zahtjev za mjeru		Aktivne mjere		Istekle odobrene mjere	
	Broj dužnika	Izloženost dužnika za koje je odobren zahtjev	Broj dužnika	Bruto iznos kredita	Broj dužnika	Bruto iznos kredita
Prerađivačka industrija	87	70.921	45	50.381	42	20.540
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	80	42.825	31	26.048	49	16.777
Građevinarstvo	9	17.478	1	3.587	8	13.891
Prijevoz i skladištenje	38	16.348	17	11.701	21	4.647
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	12	7.805	6	3.143	6	4.662
Poslovanje nekretninama	4	7.379	2	1.346	2	6.033
Ostale djelatnosti	56	26.695	27	21.282	29	5.413
Pravna lica	286	189.451	129	117.488	157	71.963
Opća potrošnja	1.173	17.144	164	2.447	1.009	14.697
Stambena izgradnja	361	29.902	63	6.668	298	23.234
Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	201	3.529	29	1.130	172	2.399
Stanovništvo	1.735	50.575	256	10.245	1.479	40.330
Ukupno	2.021	240.026	385	127.733	1.636	112.293

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Kvalitet portfolija za koji su odobrene mjere aktivne

Djelatnost	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravke vrijednosti	Neto izloženost
Prerađivačka industrija	25.812	24.390	179	50.381	540	1.693	27	2.260	48.121
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	16.184	9.865	-	26.049	350	687	-	1.037	25.012
Građevinarstvo	-	3.587	-	3.587	-	508	-	508	3.079
Prijevoz i skladištenje	9.931	1.770	-	11.701	230	133	-	363	11.337
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	1.710	1.433	-	3.143	29	72	-	101	3.042
Poslovanje nekretninama	940	406	-	1.346	15	21	-	36	1.310
Ostale djelatnosti	16.208	5.037	36	21.281	351	349	27	727	20.554
Pravna lica	70.785	46.488	215	117.488	1.515	3.463	54	5.032	112.455
Opća potrošnja	2.149	299	-	2.448	11	20	-	31	2.417
Stambena izgradnja	6.011	656	-	6.667	30	38	-	68	6.599
Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	1.039	80	11	1.130	18	6	8	32	1.098
Stanovništvo	9.199	1.035	11	10.245	59	64	8	131	10.114
Ukupno	79.984	47.523	226	127.733	1.574	3.527	62	5.163	122.569

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Kvalitet portfolija za koji su istekle odobrene mjere

Djelatnost	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravke vrijednosti	Neto izloženost
Prerađivačka industrija	18.782	1.704	54	20.540	436	170	41	647	19.894
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	15.223	1.305	249	16.777	314	72	163	549	16.228
Građevinarstvo	13.812	79	-	13.891	317	10	-	327	13.564
Prijevoz i skladištenje	3.841	806	-	4.647	86	58	-	144	4.503
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	3.189	1.473	-	4.662	60	182	-	242	4.420
Poslovanje nekretninama	6.033	-	-	6.033	118	-	-	118	5.915
Ostale djelatnosti	4.771	586	56	5.413	109	44	32	185	5.229
Pravna lica	65.651	5.953	359	71.963	1.440	536	236	2.212	69.753
Opća potrošnja	12.550	1.432	715	14.697	92	136	551	779	13.918
Stambena izgradnja	22.518	625	91	23.234	127	39	50	216	23.018
Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	2.124	166	109	2.399	30	15	82	127	2.272
Stanovništvo	37.192	2.223	915	40.330	249	190	683	1.122	39.208
Ukupno	102.843	8.176	1.274	112.293	1.689	726	919	3.334	108.961

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.3 Tržišni rizik**

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog instrumenta uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proističe iz otvorenih pozicija po osnovu profitne marže, valuta i kapitalnih proizvoda, koji su svi izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su profitne marže, kurs stranih valuta i cijene kapitala.

Uprava postavlja ograničenja i daje uputstva za praćenje i umanjivanje tržišnog rizika, koje redovno nadgledaju odbori za upravljanje rizikom Banke.

4.4 Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku proizlazi iz aktivnosti finansiranja, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontrolira se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranu valutu ili vezane za stranu valutu.

Dnevno upravljanje valutnom pozicijom Banke, temeljem zakonske regulative i internih pravila, je odgovornost Sektor sredstava i finansijskih institucija.

U cilju učinkovitijeg upravljanja valutnim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursevima i riziku stranih valuta.

Banka je imala slijedeće značajne valutne pozicije na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine. Banka ima veliki broj ugovora s valutnom klauzulom. Vrijednost u domaćoj valuti glavnice i profitne marže kod takvih ugovora određuje se kretanjem kursa strane valute.

Na dan 31. decembra 2020.	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Finansijska imovina					
Novac i sredstva kod banaka	239.667	58.281	1.617	8.617	308.182
Obavezna rezerva kod CBBH	107.339	-	-	-	107.339
Plasmani bankama	42	54.552	10.302	-	64.896
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	28	46	1	-	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	460	-	-	-	460
Finansiranje klijenata	790.850	-	-	-	790.850
Ostala finansijska imovina	3.384	324	152	4	3.864
Ukupna finansijska imovina	1.141.770	113.203	12.072	8.621	1.275.666
Finansijske obaveze					
Depoziti banaka	-	74.338	-	-	74.338
Depoziti klijenata	712.495	233.724	11.750	8.384	966.352
Obaveze za primljene pozajmice	1.899	97.792	-	-	99.690
Ostale finansijske obaveze	16.163	398	216	1	16.777
	730.556	406.251	11.966	8.384	1.157.158
Ukupno finansijske obaveze					
Neto devizna pozicija	411.214	(293.048)	106	237	118.508

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.4 Valutni rizik (nastavak)

Na dan 31. decembra 2019.	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Finansijska imovina					
Novac i sredstva kod banaka	187.020	32.376	1.757	8.588	229.741
Obavezna rezerva kod CBBH	104.643	-	-	-	104.643
Plasmani bankama	47	95.412	10.483	-	105.942
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	28	46	1	-	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	538	-	-	-	538
Finansiranje klijenata	784.297	-	-	-	784.297
Ostala finansijska imovina	1.547	268	118	1	1.934
Ukupna finansijska imovina	1.078.120	128.102	12.359	8.589	1.227.170
Finansijske obaveze					
Depoziti banaka	-	70.522	-	-	70.522
Depoziti klijenata	669.685	219.591	11.786	7.338	908.400
Obaveze za primljene pozajmice	3.832	97.792	-	-	101.624
Ostale finansijske obaveze	15.430	1.206	184	307	17.127
Ukupno finansijske obaveze	688.947	389.111	11.970	7.645	1.097.673
Neto devizna pozicija	389.173	(261.009)	389	944	129.497

Razlika u neto deviznoj poziciji u 2020. i 2019. godini proizlazi iz činjenice da su finansiranja sa valutnom klauzulom vezanom za EUR iskazana u poziciji BAM. Obzirom, da pozicije ostalih valuta ne pokazuju značajniju neusklađenost, Banka nije u značajnoj mjeri izložena valutnom riziku.

Analiza osjetljivosti - strane valute

Banka je uglavnom izložena valutama EUR i USD budući da je BAM fiksno vezan za EUR (1 EUR = 1,95583 BAM). Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Značajnija izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD. Analiza osjetljivosti urađena je na bazi 10%-tnog povećanja ili smanjenja kursa USD-a u odnosu na domaću valutu.

	Efekat USD	
	2020.	2019.
Promjena rezultata (+/-)	11	14

Banka uzima izloženost na efektne promjene na prevladavajuće kursne razlike na finansijsku poziciju i novčani tok. Banka prati svoj valutni položaj u odnosu na udovoljavanje regulatornim zahtjevima koje je Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine definirala kao limite otvorenih pozicija. Banka nastoji sučeliti svoju imovinu i obaveze u stranim valutama kako bi izbjegla izloženost valutnom riziku.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže

Poslovanje Banke je pod utjecajem rizika promjene profitnih marži, u onoj mjeri u kojoj imovina i obaveze koji nose profitnu maržu dospijevaju ili im se mijenjaju profitne marže u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina ugovora o finansiranju pravnih i fizičkih lica su inicijalno ugovoreni sa profitnim maržama koje su zasnovane na šestomjesečnom ili jednogodišnjem EURIBOR-u. Promjena marži se vrši u skladu sa promjenama na tržištu.

Osjetljivost imovine i obaveza na kretanje profitne marže

Tabela u nastavku daje kratak prikaz izloženosti Banke riziku profitne marže na kraju godine. Sredstva i obaveze Banke su u tabeli prikazani po knjigovodstvenoj vrijednosti i kategorizirani po ugovorenom roku dospijeća ili promjene profitne marže

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Na dan 31. decembra 2020.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Finansijska aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	83.459	224.723	-	-	-	-	308.182	-
Obavezna rezerva kod CBBH	-	107.339	-	-	-	-	107.339	-
Plasmani kod drugih banaka	-	64.896	-	-	-	-	64.896	64.896
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	75	-	-	-	-	-	75	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	460	-	-	-	-	-	460	-
Finansiranje klijenata	20.670	30.751	34.137	207.506	324.743	173.043	790.850	-
Ostala finansijska aktiva	3.864	-	-	-	-	-	3.864	-
Ukupno finansijska aktiva	108.528	427.709	34.137	207.506	324.743	173.044	1.275.666	64.896
Finansijske obaveze								
Depoziti banaka	-	54.770	-	10	19.558	-	74.338	74.338
Depoziti klijenata	341.468	221.354	41.710	135.375	215.034	11.411	966.352	965.338
Obaveze za primljene pozajmice	99.690	-	-	-	-	-	99.690	99.690
Ostale finansijske obaveze	16.777	-	-	-	-	-	16.777	-
Ukupno finansijske obaveze	457.925	276.124	41.710	135.385	234.592	11.411	1.157.157	1.139.366
Neuskladenost profitne marže	(349.397)	151.586	(7.573)	72.121	90.151	161.633	118.508	(1.074.470)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)4.5 Upravljanje rizikom profitne marže (*nastavak*)

Na dan 31. decembra 2019.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Finansijska aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	57.434	172.307	-	-	-	-	229.741	-
Obavezna rezerva kod CBBH	-	104.643	-	-	-	-	104.643	-
Plasmani kod drugih banaka	-	101.346	4.596	-	-	-	105.942	105.942
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	75	-	-	-	-	-	75	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	538	-	-	-	-	-	538	-
Finansiranje klijenata	25.661	39.297	34.851	211.948	303.941	168.599	784.297	-
Ostala finansijska aktiva	1.934	-	-	-	-	-	1.934	-
Ukupno finansijska aktiva	85.642	417.593	39.447	211.948	303.941	168.599	1.227.170	105.942
Finansijske obaveze								
Depoziti banaka	-	50.954	-	19.568	-	-	70.522	50.954
Depoziti klijenata	156.077	337.736	12.667	124.642	268.188	9.090	908.400	602.629
Obaveze za primljene pozajmice	101.624	-	-	-	-	-	101.624	984
Ostale finansijske obaveze	17.127	-	-	-	-	-	17.127	-
Ukupno finansijske obaveze	274.828	388.690	12.667	144.210	268.188	9.090	1.097.673	654.567
Neusklađenost profitne marže	(189.186)	28.903	26.780	67.738	35.753	159.509	129.497	(548.625)

Analiza osjetljivosti – profitna marža

U zavisnosti od neto zaduženosti u nekom vremenskom periodu, bilo koja promjena profitne marže ima proporcionalan uticaj na rezultat Banke. Izloženost Banke stopama profitnih marži na fiksnu imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti.

Da su profitne marže na plasmane i depozite bile za 1% više/nije, sa svim ostalim parametrima nepromijenjenim, dobit/gubitak bi bio viši/niji za iznos 242 hiljada BAM (2019. godina: 231 hiljade BAM), zbog viših/nizih troškova profitnih marži.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)

4.6 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Tretirajući rizik likvidnosti Banka konsolidira svoje operacije u skladu sa relevantnim odlukama i internim politikama usmjerenim na održavanje rezervi likvidnosti, harmonizaciju sredstava i obaveza sa indikatorima i limitima likvidnosti.

Banka ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita građana i pravnih lica, uzete namjenske kreditne linije/pozajmice i dionički kapital. To povećava fleksibilnost finansiranja, ograničava ovisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru i općenito umanjuje trošak finansiranja.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti korištenjem obaveza različitih dospeljeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva. Nadalje, Banka drži portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Ročnost imovine i obveza te kapitala i rezervi Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazana je u tabeli u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospeljeća, uz izuzetak vlasničkih udjela po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koji su razvrstani u skladu s njihovom sekundarnom likvidnošću, u periodu dospeljeća do jednog mjeseca kao i obavezna rezerva.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.6 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2020.	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Finansijska imovina						
Novac i sredstva kod Banaka	308.182	-	-	-	-	308.182
Obavezna rezerva kod CBBH	107.339	-	-	-	-	107.339
Plasmani kod drugih Banaka	64.896	-	-	-	-	64.896
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	75	-	-	-	-	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	460	-	-	-	-	460
Finansiranje klijenata	36.484	36.447	217.757	326.805	173.357	790.850
Ostala finansijska imovina	3.864	-	-	-	-	3.864
Ukupna finansijska imovina	520.865	36.447	217.757	326.805	173.357	1.275.666
Finansijske obaveze						
Depoziti banaka	54.770	-	10	19.558	-	74.338
Depoziti klijenata	556.082	41.720	136.288	217.406	14.856	966.352
Obaveze za primljene Pozajmice	-	182	182	99.326	-	99.690
Ostale finansijske obaveze	16.777	-	-	-	-	16.777
Ukupno finansijske obaveze	627.629	41.902	136.480	336.290	14.856	1.157.157
Potencijalne i preuzete obaveze	96.180	-	-	-	-	96.180
Neuskladenost ročne strukture	(202.944)	(5.455)	81.277	(9.485)	158.501	22.329

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.6 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2019.	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Finansijska imovina						
Novac i sredstva kod Banaka	229.934	-	-	-	-	229.934
Obavezna rezerva kod CBBH	104.643	-	-	-	-	104.643
Plasmani kod drugih Banaka	101.443	4.596	-	-	-	106.039
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	75	-	-	-	-	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	538	-	-	-	-	538
Finansiranje klijenata	71.542	37.620	223.909	317.003	170.362	820.436
Ostala finansijska imovina	2.376	-	-	-	-	2.376
Ukupna finansijska imovina	510.551	42.216	223.909	317.003	170.362	1.264.041
Finansijske obaveze						
Depoziti banaka	50.954	-	19.568	-	-	70.522
Depoziti klijenata	480.812	12.690	127.170	269.700	18.028	908.400
Obaveze za primljene Pozajmice	-	396	1.379	99.849	-	101.624
Ostale finansijske obaveze	15.096	134	603	1.263	31	17.127
Ukupno finansijske obaveze	546.862	13.220	148.720	370.812	18.059	1.097.673
Potencijalne i preuzete obaveze	110.878	-	-	-	-	110.878
Neusklađenost ročne strukture	(147.189)	28.996	75.189	(53.809)	152.303	55.490

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.7 Prezentacija finansijskih instrumenata po klasifikaciji**

U svrhu mjerenja, MSFI 9 "Finansijski instrumenti" i Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka Banka klasificira finansijska sredstva po slijedećim kategorijama: (a) finansiranje komitenata i potraživanja, (b) finansijska sredstva po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak i (c) finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobiti. Finansijske obaveze se klasificiraju kao ostale finansijske obaveze.

Slijedeće tabele prikazuju usklađivanje finansijskih sredstava prema navedenoj klasifikaciji.

31. decembar 2020.	Amortizovani trošak	Po fer vrijednost i iskazana kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvat nu dobit	Ukupno
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	308.182	-	-	308.182
Obavezna rezerva kod Centralne banke	107.339	-	-	107.339
Plasmani bankama	64.896	-	-	64.896
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	75	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	460	-	460
Finansiranje klijenata	790.850	-	-	790.850
Ostala finansijska imovina	3.864	-	-	3.864
	1.275.131	460	75	1.275.666
31. decembar 2019.	Amortizovani trošak	Po fer vrijednost i iskazana kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvat nu dobit	Ukupno
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	229.741	-	-	229.741
Obavezna rezerva kod Centralne banke	104.643	-	-	104.643
Plasmani bankama	105.942	-	-	105.942
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	75	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	538	-	538
Finansiranje klijenata	784.297	-	-	784.297
Ostala finansijska imovina	1.934	-	-	1.934
	1.226.557	538	75	1.227.170

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.8 Procjena fer vrijednosti**

Tabela ispod analizira finansijske instrumente iskazane po fer vrijednosti, metodom procjene. Različiti nivoi su definisani na slijedeći način:

- Kotirane cijene (neprilagođene) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i obaveze (Nivo 1), gdje su kotirane cijene stvarne trgovine često na raspolaganju (tj. preko 90% dana trgovanja u godini)
- Inputi osim kotiranih cijena uključenih u nivou 1 koji su vidljivi za imovinu ili obavezu, direktno (kao cijene) ili indirektno (izvedeni iz cijena) (Nivo 2).
- Inputi za imovinu ili obavezu koji se ne zasnivaju na vidljivim podacima tržišta (neuočljivi inputi) (Nivo 3).

Naredna tabela predstavlja finansijsku imovinu i obaveze Banke izmjerene po fer vrijednosti na dan 31. decembar 2020. godine.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<i>Imovina</i>				
Finansijska sredstva:				
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	75	-	75
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	460	-	-
Ukupna sredstva	-	535	-	535

Naredna tabela predstavlja finansijsku imovinu i obaveze Banke izmjerene po fer vrijednosti na dan 31. decembar 2019. godine

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<i>Imovina</i>				
Finansijska sredstva:				
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	75	-	75
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	538	-	538
Ukupna sredstva	-	613	-	613

Tehnike vrednovanja koje se koriste za određivanje fer vrijednosti

Specifične tehnike vrednovanja koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata uključuju:

- korištenje kotirane tržišne cijene ili kvote dilera za slične instrumente
- fer vrijednost preostalih finansijskih instrumenata se određuje pomoću analize diskontiranog novčanog toka.

Sve procjene fer vrijednosti uključene su u nivo 2, osim za vlasničke vrijednosne papire koji ne kotiraju na berzi, gdje su procjene fer vrijednosti utvrđene na osnovu sadašnje vrijednosti i korištenih diskontovanih stopa prilagođenih za rizik ugovorne strane ili vlastiti kreditni rizik.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.9 Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom su:

- Zadovoljiti kapitalne uslove koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- Očuvati sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem u cilju nastavka osiguravanja povrata dioničarima i beneficija ostalim zainteresovanim stranama;
- Održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Uprava Banke kao i Odbor upravljanja aktivom i pasivom redovno nadgleda adekvatnost i stanje kapitala i o tome izvještava Nadzorni Odbor.

Banka, u skladu sa Odluku o izračunavanju kapitala banke (Službene novine FBiH, broj: 81/17 i 37/20) (u daljem tekstu: Odluka), mora u svakom trenutku ispunjavati sljedeći minimum kapitalnih zahtjeva:

1. stopu redovnog osnovnog kapitala od 6,75% (CET1 stopa), kao odnos redovnog osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku,
2. stopu osnovnog kapitala od 9% (T1 stopa), kao odnos osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku i
3. stopu regulatornog kapitala od 12%, kao odnos regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Prema ovoj Odluci, Regulatorni kapital Banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, nakon regulatornih usklađivanja, i to:

1. Osnovni kapital Banke (Tier 1) predstavlja zbir stavki redovnog osnovnog kapitala (CET1) nakon regulatornih usklađivanja i stavki dodatnog osnovnog kapitala (AT1) nakon regulatornih usklađivanja.
2. Dopunski kapital Banke (Tier 2) je zbir instrumenata kapitala, subordinisanih dugova, općih rezervi za kreditne gubitke i drugih stavki dopunskog kapitala nakon umanjenja za regulatorna usklađivanja, koji ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.
3. Iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornim zahtjevima predstavlja odbitnu stavku prilikom izračuna regulatornog kapitala.

Ukupan iznos izloženosti riziku Banka izračunava kao zbir sljedećih stavki:

- iznosi izloženosti ponderisani rizikom za kreditni rizik,
- kapitalni zahtjevi koji se odnose na tržišne rizike (valutni rizik, rizik namirenja, robni rizik) i
- kapitalni zahtjevi za operativni rizik.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.9 Upravljanje kapitalom**

U narednoj tabeli dat je kratak prikaz strukture regulatornog kapitala i stopa adekvatnosti kapitala:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Regulatorni kapital Banke (nerevidirano)*	138.504	128.231
Iznosi izloženosti ponderisane rizikom za kreditni rizik	790.985	782.874
Izloženosti riziku za valutni rizik	-	15.452
Izloženosti riziku za operativni rizik	50.448	71.519
Ukupan iznos izloženosti riziku	841.433	869.845
Stopa redovnog osnovnog kapitala	16,5%	14,7%
Stopa osnovnog kapitala	16,5%	14,7%
Stopa regulatornog kapitala	16,5%	14,7%
Stopa redovnog osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	7,78%	7,70%
Stopa osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	10,37%	10,27%
Stopa regulatornog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	13,82%	13,69%

**Regulatorni kapital Banke će biti revidiran tokom provođenja regulatornih revizorskih procedura*

Minimalna stopa adekvatnosti kapitala, po regulativi iznosi 12%. Uprava Banke smatra da je Banka u toku 2020. i 2019. godine bila u potpunosti usklađena sa zahtjevima za upravljanjem kapitalom u skladu sa zahtjevima internih akata i regulativa koje propisuje Agencija.

Banka planira uvrstiti revidiranu dobit 2020. godine u obračun adekvatnosti kapitala po usvajanju finansijskih izvještaja od strane Nadzornog Odbora i Skupštine, nakon čega bi adekvatnost kapitala na 31.12.2020. godine trebala iznositi **16,94%**.

5. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke

Banka pravi procjene i pretpostavke o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se provjeravaju, a zasnivaju se na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti procjena. Procjena umanjenja vrijednosti portfolija finansiranja klijenata Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađenosti knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Umanjenje vrijednosti finansiranja klijenata

Banka redovno pregleda svoj portfolio kako bi procijenila adekvatnost umanjenja vrijednosti. U odluci da li umanjenje vrijednosti treba biti priznato kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu, Banka pravi procjenu da li postoje bilo kakvi događaji koji indiciraju da postoji mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova na nivou portfolija prije nego što se umanjenje može identificirati na nivou individualne izloženosti. Ovi događaji mogu uključivati podatke koji upućuju da postoji negativna promjena u naplativosti potraživanja od dužnika u grupi, ili ukoliko postoje državni ili lokalni ekonomski uslovi koji koreliraju sa nenaplativosti imovine u grupi. Uprava koristi procjene bazirano na historijskom trošku za imovinu koja ima karakteristike kreditnog rizika i objektivne dokaze o umanjenju vrijednosti slične onima na nivou portfolija. Metodologija i pretpostavke korištene pri procjeni iznosa i vremenskog aspekta budućih gotovinskih tokova se redovno pregleda kako bi se smanjila razlika između procijenjenih i stvarnih gubitaka.

Rezervisanja za otpremnine

Rezervisanja za otpremnine se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica.

Stechena imovina

Stechena imovina predstavlja finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja komitenata u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju i uključuju se u stavke nekretnine i oprema, ostala sredstva ili zalihe u sklopu ostalih sredstava, u zavisnosti od njihove prirode i namjera Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

Obaveze za poreze

Banka formira poreznu obavezu u skladu s poreznim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezna prijava podložna je odobravanju od strane poreznih vlasti koje imaju pravo naknadno pregledati poslovne knjige poreznog obveznika. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja Uprave. Kao rezultat navedenog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koje mogu biti značajne. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala.

6. Neto prihodi od finansiranja i ulaganja

	2020.	2019.
Prihodi od finansiranja pravnih lica (Musharaka)	18.354	18.386
Prihodi od finansiranja fizičkih lica (Musharaka, Ijara)	18.253	16.951
Prihod od poslovanja sa drugim bankama (Murabaha, Wakala)	1.111	1.306
<i>Prihodi od finansiranja i ulaganja</i>	<i>37.718</i>	<i>36.643</i>
Troškovi po osnovu obaveza prema pravnim licima (Musharaka)	(2.829)	(2.369)
Troškovi po osnovu obaveza prema fizičkim licima (Musharaka)	(3.585)	(3.125)
Troškovi po osnovu obaveza prema bankama (Murabaha, Wakala)	(1.178)	(979)
<i>Troškovi po osnovu obaveza prema klijentima i bankama</i>	<i>(7.592)</i>	<i>(6.473)</i>
Ukupno	30.126	30.170

7. Neto prihodi od naknada i provizija

	2020.	2019.
Naknade od usluga platnog prometa	4.611	4.269
Izdavanje garancija i akreditiva	1.289	1.274
Konverzija stranih valuta	965	1.714
Prihod od provizije - kupoprodaje deviza	65	300
Ostale usluge banke	6.341	6.160
<i>Ukupno prihodi od naknada i provizija</i>	<i>13.271</i>	<i>13.717</i>
Trošak naknada po kartičnom poslovanju	(1.552)	(1.666)
Troškovi regulatora i ino banaka	(986)	(999)
Trošak platnog prometa	(510)	(518)
Troškovi po osnovu kupoprodaje deviza	(2)	(6)
Troškovi konverzije	(300)	(677)
<i>Ukupno rashodi od naknada i provizija</i>	<i>(3.350)</i>	<i>(3.866)</i>
Ukupno	9.921	9.851

8. Neto dobit iz finansijskog poslovanja

	2020.	2019.
Dobit od kursnih razlika, neto	457	994
(Gubici)/dobici po osnovu finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, neto	(78)	104
Prihod od dividendi	24	8
Ukupno	403	1.106

9. Troškovi zaposlenih

	2020.	2019.
Plate	8.333	8.059
Porezi i naknade iz i na plate	5.131	5.007
Ostali troškovi zaposlenih	3.357	3.220
Ukupno	16.821	16.286

Prosječan broj zaposlenih u 2020. godini iznosio je 457 (2019.: 446).

Troškovi osoblja uključuju 2.808 hiljada BAM (2019: 2.711 hiljada BAM) obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih Zavodu za penziono osiguranje. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plate zaposlenih.

10. Ostali operativni troškovi

	2020.	2019.
Troškovi osiguranja depozita	1.831	1.809
Kancelarijski materijal i troškovi održavanja	1.455	1.291
Troškovi obezbjeđenja	952	988
Profesionalne usluge	701	706
Telekomunikacijski troškovi	673	693
Marketing i reprezentacija	657	766
Ukalkulisani porezi i doprinosi	450	-
Troškovi energije, poštarine i komunikacija	246	258
Troškovi taksi	215	369
Ugovori o djelu – posredovanje	207	258
Komunalni troškovi	169	188
Sudski troškovi	151	37
Nadzorni odbor i skupština dioničara	123	227
Troškovi po leasingu	108	96
Zakup opreme za zajedničku upotrebu	97	2
Trošak goriva	93	144
Troškovi organizacije konferencija	62	827
Članarine	55	61
Troškovi obrazovanja	54	149
Kazne	16	30
Troškovi rezervisanja za obračunate, a nefakturisane troškove	-	540
Ostali troškovi	834	734
Ukupno	9.149	10.173

11. Neto troškovi rezervisanja

	2020.	2019.
Finansiranje klijenata (Napomena 19)	7.765	(962)
Ostala imovina (Napomena 20)	1.215	1.144
Rezervisanja za vanbilansne obaveze (Napomena 27)	(211)	84
Rezervisanja za otpremnine i godišnje odmore (Napomena 27)	(90)	(14)
Ostala rezervisanja (Napomena 27)	(41)	143
Novac i sredstva kod banaka (Napomena 14)	195	62
Obavezna rezerva (Napomena 15)	2	-
Plasmani kod drugih banaka (Napomena 16)	201	45
Ukupno	9.036	502

12. Ostali operativni prihodi

	2020.	2019.
Prihod od naplate vanbilansne glavnice	559	-
Dobit od prodaje stečene imovine	145	117
Prihod od organizacije sajmovi	102	1.204
Prihodi od zakupa	41	97
Naplaćena otpisana potraživanja od finansiranja klijenata – glavnica	51	31
Ostali prihodi	322	254
Ukupno	1.220	1.703

13. Trošak poreza na dobit

Komponente poreza na dobit se mogu prikazati kako slijedi:

	2020.	2019.
Tekući porez	99	1.648
Odloženi poreski rashodi	65	64
Odloženi poreski prihod	(1.311)	-
Ukupno trošak poreza na dobit	(1.147)	1.712

Usklađivanje računovodstvene dobiti i poreza na dobit

	2020.	2019.
Dobit prije oporezivanja	4.176	13.476
Porez na dobit po stopi od 10%	417	1.347
Usklađenja za:		
- porezno nepriznati prihodi	(24)	(8)
- porezno nepriznati troškovi	463	309
- kapitalni gubici priznati u 2020. godini	757	-
- efekat niže računovodstvene stope amortizacije i više stope amortizacije u poreske svrhe	65	64
Iznos poreza za godinu	164	1.712
Efektivna stopa poreza na dobit (%)	3,92%	12,70%

Kapitalni gubici priznati u 2020. godini se odnose na poreski efekat prenosa očekivanih kreditnih gubitaka za Stage 3 u kapital, a u skladu sa Odlukom Agencije.

13. Trošak poreza na dobit (nastavak)

Promjene u odloženim poreskim obavezama su kako slijedi:

	2020.	2019.
Stanje na 1. januar	64	-
Neto promjene u odloženim poreskim obavezama	65	64
Odložena poreska obaveza na 31. decembar (Napomena 26)	129	64

Odložna poreska sredstva se odnose na privremene poreske razlike po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka za Stage 1 i 2 (finansiranja, ostala aktiva, vanbilans i stečena imovina).

Promjene u odloženim poreskim sredstvima su kako slijedi:

	2020.	2019.
Stanje na 1. januar	-	-
Odloženi poreski efekti prve primjene Odluke	863	-
Neto promjene u odloženim poreskim sredstvima	1.311	-
Odložena poreska sredstva na 31. decembar	2.174	-

14. Novac i sredstva kod banaka

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Račun kod Centralne banke	224.948	172.461
Računi kod drugih banaka	61.924	32.007
Novac u blagajni	21.712	25.466
Umanjenje vrijednosti	(402)	(193)
Ukupno	308.182	229.741

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koja niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu histotrijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane.

Ugovorne strane sa eksternim kreditnim rejtingom (Moody's)

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
A1	63	53
A2	-	-
A3	-	-
BA1	-	-
BA2	-	-
BAA1	25.016	19.120
BAA2	-	-
B3	-	-
CAA1	-	-
CAA3	-	-
BB (Standard Poor's)	-	-
BBB (Fitch)	-	-
BB (Fitch)	-	208
B (Fitch)	7.950	8.286
Nije rangirano	28.895	4.340
	61.924	32.007

14. Novac i sredstva kod banaka (nastavak)

Centralna Banka Bosne i Hercegovine nema kreditni rejting, prema tome korišten je kreditni rejting zemlje (B 3 sa stabilnim izgledima prema Moody's, rejting potvrđen u avgustu 2020. godine, B sa stabilnim izgledima prema Standard Poor's-u, rejting, također potvrđen u avgustu 2020. godine).

Kretanje rezervi na umanjeње vrijednosti novčanih sredstava je kako slijedi:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stanje na dan 1. januara	193	131
Efekat Odluka FBA	14	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezervisanja (Napomena 11)	195	62
Stanje na dan 31. decembra	402	193

15. Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH

Obavezna rezerva predstavlja iznos koji obavezno mora biti deponovan kod Centralne banke Bosne i Hercegovine („CBBH“). Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti izraženi. U osnovicu za obračun obavezne rezerve ulazi 10% iznosa stanja depozita i pozajmljenih sredstava.

Kretanje rezervi na umanjeње vrijednosti obavezne rezerve je kako slijedi:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stanje na dan 1. januara	-	-
Efekat Odluka FBA	105	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezervisanja (Napomena 11)	2	-
Stanje na dan 31. decembra	107	-

16. Plasmani kod drugih banaka

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Plasmani kod drugih banaka – bruto	65.229	106.039
Umanjenje vrijednosti	(333)	(97)
Ukupno	64.896	105.942

U 2020. godini profitne marže na plasmane u EUR kretale su se od 0,10% do 1,5% godišnje (31. decembra 2019. godine - profitne marže na plasmane u EUR su se kretale od 0,30% do 2% godišnje). Promjene na umanjeњу vrijednosti plasmana kod drugih banaka su kako slijedi:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stanje na dan 1. januara	97	52
Efekat Odluke FBA 01.01.2020	35	-
Neto povećanje/(smanjenje) (Napomena 11)	201	45
Stanje na dan 31. decembra	333	97

16. Plasmani kod drugih banaka (nastavak)

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Ugovorne strane sa i bez eksternog kreditnog rejtinga		
BBB (Fitch Ratings)	734	2.479
BB (Fitch Ratings)	-	-
B (Fitch Ratings)	39.757	91.723
BB (Standard Poor's)	24.405	-
B (Standard Poor's)	-	11.715
Nije rangirano	-	25
	64.896	105.942

17. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Vlasnički udjeli u povezanim licima	10	10
Ostali vlasnički udjeli	65	65
Ukupno	75	75

Vlasnički udjeli koji ne kotiraju na berzi su slijedeći :

Društvo	Aktivnost	% vlasništva	Država
Islamska međunarodna agencija za rejting	Agencija za rejting islamskih institucija	0,37	Kraljevina Bahrein
Registar vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine	Registracije, čuvanje i održavanje podataka o vrijednosnim papirima	0,687	Bosna i Hercegovina
BBi Real Estate d.o.o. Sarajevo	Upravljanje nekretninama i razvoj nekretnina za prodaju	0,03	Bosna i Hercegovina
S.W.I.F.T. SCRL, Avenue Adele 1, B-1310 La Hulpe	Usluge sigurnog slanja poruka finansijskih institucija	0,1	Belgija

18. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<i>Vlasnički udjeli koji kotiraju na berzi</i>		
Udjeli – društva u zemlji	460	538
Ukupno	460	538

Banka je izvršila usklađenje fer vrijednosti ovog portfolija što je rezultiralo smanjenjem ulaganja u iznosu od 78 hiljada (2019. godine : povećanje u iznosu od 106 hiljada BAM). Primljene dividende na osnovu vlasničkih udjela koji kotiraju na berzi iznosile su 24 hiljade BAM (2019. godine: 8 hiljada BAM, Napomena 8).

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koji niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane. Obzirom da kreditni rejtingi emitenata nisu bili na raspolaganju, korišteni su rejtingi država, shodno tome na dan 31. decembra 2020. godine izloženost na imovini prema Moody's se nalazi u kategoriji B3 sa stabilnim izgledima u iznosu od 460 hiljada BAM (2019. godina - Bosna i Hercegovina B3 sa stabilnim izgledima 538 hiljada BAM).

19. Finansiranje klijenata

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<i>Preduzeća</i>		
- kratkoročni	159.714	161.163
- dugoročni	321.720	310.681
	481.434	471.844
<i>Stanovništvo</i>		
- kratkoročni	8.780	10.011
- dugoročni	345.755	338.581
	354.535	348.592
<i>Ukupno bruto finansiranje klijenata</i>	835.969	820.436
Umanjenje vrijednosti	(45.119)	(36.139)
Neto finansiranje klijenata	790.850	784.297

Finansiranje klijenata se odnosi na klijente u Bosni i Hercegovini.

Promjene na umanjeњу vrijednosti finansiranja klijenata dato je kako slijedi:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stanje na dan 1. januara	36.139	37.101
Efekat primjene Odluke FBA 01.01.2020.	15.091	-
Računovodstveni otpis 01.01.2020.	(8.971)	-
Neto povećanje/ (smanjenje) (Napomena 11)	7.765	(962)
Računovodstveni otpisi	(4.905)	-
Stanje na dan 31. decembra	45.119	36.139

19. Finansiranje klijenata (nastavak)

Profitne marže za finansiranje klijenata na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine mogu se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2020.		31. decembar 2019.	
	'000 BAM	Godišnja profitna marža	'000 BAM	Godišnja profitna marža
Preduzeća	481.434	1,45%- 10,00%	471.844	1,45%-14,68%
Stanovništvo	354.535	1,99%-12,17%	348.592	1,90%-12,32%
Ukupno	835.969		820.436	

20. Ostala imovina

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Akontacije poreza na dobit	1.561	-
Potraživanja od banaka po kartičnom poslovanju	840	768
Potraživanje po osnovu naknada	385	286
Potraživanja od državnih institucija	52	68
Ostala potraživanja	1.241	1.388
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(215)	(576)
<i>Ostala finansijska imovina</i>	<i>3.864</i>	<i>1.934</i>
Stечena materijalna imovina	7.389	7.574
Umanjenje vrijednosti stečene imovine	(2.579)	(1.476)
Unaprijed plaćeni troškovi	2.452	2.089
Umanjenje ostale nefinansijske imovine	(73)	(25)
<i>Ostala nefinansijska imovina</i>	<i>7.188</i>	<i>8.162</i>
Ukupno	11.053	10.096

Kretanje na umanjenju vrijednosti ostale imovine je kako slijedi:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stanje na dan 1. januara	2.077	933
Efekat Odluke FBA 01.01.2020	(30)	-
Računovodstveni otpis 01.01.2020	(347)	-
Neto povećanje rezervisanja (Napomena 11)	1.215	1.144
Računovodstveni otpis	(48)	-
Stanje na dan 31. decembra	2.867	2.077

20. Ostala imovina (nastavak)

Stečena materijalna imovina odnosi se na preuzete kolaterale. U toku 2020. godine, Banka je preuzela kolaterale od dužnika u iznosu od 283 hiljade BAM, a prodala 469 hiljada BAM (2019.: 1.905 hiljade BAM).

Bruto vrijednost	2020.	2019.
1.1.	7.574	4.925
Nova sticanja	283	2.825
Prodaja	(469)	(176)
31.12.	7.388	7.574
Ispravka		
1.1.	1.476	368
Otpuštanje uslijed prodaje	(183)	(281)
Nova sticanja	271	1.118
Nove procjene	655	271
Dodatno umanjenje u skladu sa Odlukom banke	360	-
31.12.	2.579	1.476
Ukupno neto knjigovodstvena 31.12.	4.809	6.098

U tabeli ispod je dat pregled imovine po godinama od dana sticanja iste u aktivu banke.

	31.decembar 2020	31. decembar 2019.
Do 1 godinu	12	1.580
1-2 godine	1.273	2.504
2-3 godine	1.622	1.925
Preko 3 godine	1.902	89
Ukupno	4.809	6.098

21. Nekretnine, oprema i imovina sa pravom upotrebe

	Zemljište i zgrade	Računari	Namještaj i oprema	Sredstva u pripredi	Ulaganja u tuđu imovinu	Poslovni prostori sa pravom upotrebe (MSFI 16)	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>						-	
1. januar 2019.	17.394	3.048	8.015	407	1.558	2.485	32.907
Nabavke	-	-	-	850	-	556	1.406
Transferi	104	341	454	(1.095)	196	-	-
Prijenos na softver	-	-	-	-	-	-	-
Otpis	-	(10)	(127)	-	-	(126)	(263)
31. decembar 2019.	17.498	3.379	8.342	162	1.754	2.915	34.050
<i>1. januar 2020.</i>	17.498	3.379	8.342	162	1.754	2.915	34.050
Nabavke	-	-	-	2.880	-	-	2.880
Transferi	13	642	375	(2636)	260	1.346	-
Prijenos na softver	-	-	-	(259)	-	-	(259)
Otpis i prodaja	-	-	(60)	-	-	(114)	(174)
31. decembar 2020.	17.511	4.021	8.657	147	2.014	4.147	36.494
<i>Akumulirana amortizacija</i>							
1. januar 2019.	1.402	2.177	5.444	-	1.381	-	10.404
Amortizacija za godinu	227	347	657	-	64	819	2.114
Otpis i prodaja	-	(11)	(125)	-	-	(18)	(154)
31. decembar 2019.	1.629	2.513	5.976	-	1.445	801	12.364
<i>1. januar 2020.</i>	1.629	2.513	5.976	-	1.445	801	12.364
Amortizacija za godinu	222	427	607	-	118	856	2.230
Otpis i prodaja	-	-	(60)	-	-	(114)	(174)
31. decembar 2020.	1.851	2.940	6.523	-	1.563	1.543	14.420
<i>Sadašnja vrijednost</i>							
31. decembar 2020.	15.660	1.081	2.134	147	451	2.604	22.077
31. decembar 2019.	15.869	866	2.366	162	309	2.114	21.686

Vrijednost nekretnina i opreme koje su u upotrebi, a koje su 100% amortizovane iznosi 7.334 hiljada BAM (31.12.2019.: 6.389 hiljada BAM)

22. Nematerijalna imovina

	Softver i licence	Sredstva u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>			
1. januar 2019.	3.655	69	3.724
Nabavke	-	231	231
Transferi	221	(221)	-
31. decembar 2019.	3.876	79	3.955
1. januar 2020.	3.876	79	3.955
Nabavke		259	259
Transferi	259	-259	-
31. decembar 2020.	4.135	79	4.214
<i>Akumulirana amortizacija</i>			
1. januar 2019.	2.887	-	2.887
Amortizacija za godinu	279	-	279
31. decembar 2019.	3.166	-	3.166
1. januar 2020.	3.166	-	3.166
Amortizacija za godinu	258	-	258
31. decembar 2020.	3.424	-	3.424
<i>Sadašnja vrijednost</i>			
31. decembar 2020.	711	79	790
31. decembar 2019.	710	79	789

Vrijednost nematerijalne imovine koja je u upotrebi, a koja je 100% amortizovana iznosi 1.527 hiljada BAM (31.12.2019.: 1.203 hiljada BAM)

23. Depoziti klijenata

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Depoziti preduzeća:		
Po viđenju	326.093	308.412
Oročeni	220.300	221.024
Ukupno preduzeća	546.393	529.436
Depoziti fizičkih lica		
Po viđenju	173.144	157.853
Oročeni	246.816	221.111
Ukupno depoziti fizičkih lica	419.960	378.964
Ukupno	966.353	908.400

Prosječna profitna marža na oročene depozite u 2020. i 2019. godini iznosila je 1,27% odnosno 1,40%. Obračunata, a neisplaćena obaveza po osnovu profitne marže na dan 31. decembra 2020. godine iznosila je 3.390 hiljada BAM (2019. godine: 2.639 hiljada BAM).

24. Depoziti banaka

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	19.568	19.568
Kuveyt Turk Katiim Bankasi a.s., Istanbul, Republika Turska	9.782	12.225
Turkiye Finans Katilim Bankasi a.s., Republika Turska	9.780	10.758
Albaraka Turk Participation Bank Istanbul, Republika Turska	9.780	-
Vakif Katilim Bankasi A.S, Republika Turska	7.824	8.802
Turkiye Emlak Katilim Bankasi A.S, Republika Turska	7.824	6.846
Ziraat Katilin Bankasi a.s. Istanbul, Republika Turska	9.780	12.323
Ukupno	74.338	70.522

Islamic Development Bank, Jeddah, Saudijska Arabija položila je depozit u iznosu od 10 miliona EUR. Profitna marža na depozit iznosi 6M EURIBOR plus 2,00 bps (ne manje od 2%). Rok dospijeca depozita je na dan 23. juna 2023. godine.

Turkiye Finans Katilim Bankasi a.s. je položila kratkoročni depozit u iznosu od 5 miliona EUR od 29. decembra 2020. godine do 5. januara 2021. godine. Profitna marža na depozit iznosi 1,30% p.a.

Kuveyt Turk Katilim Bankasi a.s., Istanbul je položila kratkoročni depozit u iznosu od 5 miliona EUR i to 3 miliona EUR od 04. decembra 2020. godine do 5. januara 2021. Godine po profitnoj marži od 0,65%p.a. i 2 miliona EUR od 29. Decembra 2020. godine do 05.01.2021. po profitnoj marži 0,40%p.a.

Vakif Katilim Bankasi a.s. je položila kratkoročni depozit u iznosu od 4 miliona EUR od 29. decembra 2020. godine do 5. januara 2021. godine. Profitna marža na depozit iznosi 0,20%p.a.

Zirat Katilim Bankasi a.s. , Istanbul je položila kratkoročni depozit u iznosu od 5 miliona EUR od 29. decembra 2020. godine do 5. januara 2021. godine. Profitna marža na depozit iznosi 0,50% p.a.

Turkiye Emlak Katilim Bankasi a.s. , Istanbul je položila kratkoročni depozit u iznosu od 4 miliona EUR od 29. decembra 2020. godine do 5. januara 2021 godine. Profitna marža na depozit iznosi 1,30% p.a.

Obračunate, a neisplaćene obaveze po osnovu profitne marže na depozite bankama na dan 31. decembra 2020. godine su iznosile 15 hiljada BAM (2019. godine: 14a hiljada BAM).

25. Obaveze za primljene pozajmice

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
T.C. Ziraat bankasi A.S. Republika Turska	97.792	97.792
Ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine (IFAD)	1.898	3.832
Ukupno	99.690	101.624

Banci je odobreno finansiranje od strane T.C. Ziraat bankasi A.S., Ministarstva finansija Bosne i Hercegovine i Svjetske banke po profitnim maržama nižim od stopa po kojima bi Banka dobila izvore sredstava od nevladinih i sa vladom povezanih institucija.

Ugovor sa T.C. Ziraat bankasi A.S. Republika Turska je potpisan 18.4.2012. godine na period od 10 godina uz profitnu maržu od 0%.

Banka je potpisala ugovor sa Federalnim Ministarstvom finansija u martu 2008. godine vezano za sredstva obezbjeđena od strane Međunarodnog fonda za poljoprivredni razvoj (IFAD) koja je koristila da finansira treća lica. Rok otplate je 12 godina (jednokratna otplata) dok je grace period 2 godine. Ugovorena fiksna profitna marža iznosi 2% godišnje.

Preostala sredstva IV projekta IFAD-a u iznosu od 984 hiljada BAM, banka je vratila 1.9.2020. prije roka dospijeca (rok dospijeca bio kraj decembra 2020).

Ugovor za VI projekat IFAD je potpisan 17.01.2017. Sredstva se koriste po ugovorenoj stopi od 0%. Rok otplate je 01.09.2022. Grace period je 24 mjeseca.

Usklada neto duga

Tabela ispod predstavlja analizu našeg duga i kretanja obaveza po primljenim pozajmicama u toku 2020. i 2019. godine. Stavke duga su one koje su prikazane u okviru finansijskih aktivnosti u izvještaju o novčanim tokovima.

	Obaveze od finansijskih aktivnosti Primljene pozajmice	Total
Neto dug na 1.januar 2019.	101.527	101.527
Neto gotovinski tokovi	97	97
Neto dug na 31. decembar 2019.	101.624	101.624
Neto gotovinski tokovi	(1.934)	(1.934)
Neto dug na 31. decembar 2020.	99.690	99.690

26. Ostale obaveze

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Obaveze za primljeni avans za subvencionirane profitne marže	8.006	6.834
Obaveza po osnovu neraspoređenih priliva	3.853	3.867
Obaveze za leasing	2.562	2.099
Obaveze prema dobavljačima	934	1.289
Komisioni poslovi	121	683
Ostale obaveze-neaktivni računi	402	411
Obaveze poreza na dobit	-	816
Obaveze prema dioničarima likvidirane ICB Bank, FBiH	-	341
Obaveze za međubankarske odnose CB i master card	661	539
Obaveze za stipendije – pomoć	238	248
<i>Ostale finansijske obaveze</i>	<i>16.777</i>	<i>17.127</i>
Obaveze za rabat – rezervisani iznos	2.223	1.997
Odgođeni prihod iz osnova finansiranja	218	471
Odgođeni prihod od naknada po garancijama	178	224
Odgođena poreska obaveza	129	64
Ostale obaveze	26	25
<i>Ostale nefinansijske obaveze</i>	<i>2.774</i>	<i>2.781</i>
Ukupno	19.551	19.908

Neiskorišteni dio ukupno doznačenih sredstava po komisionim poslovima u 2020. godini je 121 hiljada BAM (31. decembra 2019. godine: 683 hiljada BAM).

26. Ostale obaveze (nastavak)**Komisioni poslovi**

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik u ime trećih lica ne predstavljaju sredstva Banke, te stoga nisu uključena u izvještaju o finansijskom položaju. Banka je isplatila ova sredstva komitentima po instrukcijama dobijenim od strane donatora.

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Primljena sredstava		
Islamic Development Bank	4.756	5.484
Obaveze prema Vladi – Ministarstvo za boračka pitanja FBiH	3.382	3.718
Fondacija Al Mactoum	399	397
Asa Banka	1.977	2.434
Intesa San Paolo Banka	949	1.169
Ukupno	11.463	13.202
Plasirana sredstva		
Stanovništvo – plasirana sredstva	3.041	3.365
Pravna lica – plasirana sredstva	8.301	9.154
Ukupno	11.342	12.519
Razlika u komisionim poslovima	121	683

Banka ne snosi rizik ovih sredstava, te naplaćuje naknadu od 1% do 2% za svoje usluge.

27. Rezervisanja za obaveze i troškove

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Rezervisanja za vanbilansne obaveze	1.614	743
Rezervisanja za otpremnine i neiskorištene godišnje odmore	370	477
Ostala rezervisanja	-	41
Ukupno	1.984	1.261

Kretanje u rezervisanjima za obaveze i troškove:

	Rezervisanja za vanbilansne obaveze	Rezervisanja za otpremnine i godišnje odmore	Ostala rezervisanja	Ukupno
<i>Stanje na dan 31. decembar 2019.</i>	743	477	41	1.261
Efekat Odluke FBA	1.082	-	-	1.082
Povećanje rezervisanja	2.520	40	-	2.560
Smanjenje rezervisanja	(2.731)	(130)	(41)	(2.902)
Promjena (Napomena 11)	(211)	(90)	(41)	(342)
Isplaćeno	-	(18)	-	(18)
Stanje na 31. decembar 2020.	1.614	370	-	1.984

27. Rezervisanja za obaveze i troškove (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti za vanbilansne obaveze su priznati kroz neto gubitke umanjenja vrijednosti i rezervisanja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti (Napomena 11).

28. Dionički kapital

Vlasnička struktura Banke je kako slijedi:

	31. decembar 2020.			31. decembar 2019.		
	Broj dionica	Iznos	%	Broj dionica	Iznos	%
Dioničari						
Islamic Development Bank, Saudijska	593.487	50.031	45,46	593.487	50.031	45,46
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	356.040	30.014	27,27	356.040	30.014	27,27
Dubai Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	356.040	30.014	27,27	356.040	30.014	27,27
Ukupno	1.305.567	110.059	100,00	1.305.567	110.059	100,00

29. Potencijalne i preuzete obaveze

Da bi se ispunile finansijske potrebe klijenata, Banka ulazi u različite neopozive obaveze i potencijalne obaveze. One se sastoje od garancija (činidbenih i plativih), akreditiva i drugih potencijalnih obaveza. Iako ove obaveze možda neće biti priznate u bilansu stanja, one sadrže kreditni rizik i zbog toga su sastavni dio cjelokupnog rizika Banke.

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019
Činidbene garancije	46.515	49.241
Odobreni a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata	37.235	47.971
Plative garancije	11.863	13.285
Akreditivi	567	381
Ukupno	96.180	110.878

Ispod je dat pregled potencijalnih obaveza po nivoima rizika i internom rejtingu Banke.

Činidbene garancije

	31. decembar 2020.			31. decembar 2019.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	41.186	5.296	-	46.482	49.211
Klasa A 1	32	1	-	33	-
Klasa B	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C - default	-	-	-	-	30
Ukupno	41.218	5.297	-	46.515	49.241

29. Potencijalne i preuzete obaveze (nastavak)**Odobreni, a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata**

	31. decembar 2020.			31. decembar 2019.	
	S1	S2	S3		
	G	G	I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	36.647	425	-	37.072	47.789
Klasa A 1	45	1	-	46	52
Klasa B	-	11	-	11	54
Klasa B1	-	2	-	2	20
Klasa C - default	-	-	104	104	56
Ukupno	36.692	439	104	37.235	47.971

Plative garancije

	31. decembar 2020.			31. decembar 2019.	
	S1	S2	S3		
	G	G	I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	10.901	712	-	11.613	13.285
Klasa A 1	250	-	-	250	-
Klasa B	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C -default	-	-	-	-	-
Ukupno	11.151	712		11.863	13.285

Akreditivi

	31. decembar 2020.			31. decembar 2019.	
	S1	S2	S3		
	G	G	I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	159	408	-	567	381
Klasa A 1	-	-	-	-	-
Klasa B	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C-default	-	-	-	-	-
Ukupno	159	408	-	567	381

30. Transakcije sa povezanim stranama

Banka smatra da su joj direktno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice, pridružena društva Banke, članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo više rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“), članovi uže porodice ključnog rukovodstva te pravna lica koja su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva Banke i/ili članova njihovih uži porodica. Transakcije sa povezanim stranama su dio svakodnevnih operacija Banke. Potraživanja i obaveze sa povezanim stranama su kako slijedi:

	31. decembar 2020.		31. decembar 2019.	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE – dioničari	63	-	53	-
BBI Real Estate d.o.o. - ostali	934	8.237	3.278	7.245
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija – dioničari	-	19.568	49	19.568
Islamic Development Bank Bank, komisiona finasiranja	-	3.960	-	611
Ukupno	997	31.765	3.380	27.424

	Prihodi	2020. Troškovi	Prihodi	2019. Troškovi
BBI Real Estate d.o.o. - ostali	194	324	217	338
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija – dioničari	50	398	51	395
Dubai Islamic Bank	-	-	68	-
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE – dioničari	80	-	68	-
Ukupno	324	722	404	733

Naknade direktorima i članovima Uprave

Naknade izvršnim direktorima i drugim članovima Uprave mogu se prikazati kako slijedi:

	2020.	2019.
Plate	1.109	1.137
Porezi i doprinosi	936	861
Dodatni bonusi	326	309
Ukupno	2.371	2.307

Ukupne bruto naknade i bonus članovima Nadzornog i Odbora za reviziju za 2020. godinu iznose 172 hiljada BAM (2019.: 168 hiljada BAM).

31. Događaji nakon datuma bilansa

Nakon 31. decembra 2020. godine do dana izdavanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo događaja koji bi imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje za 2020. godinu niti su od takvog značaja za poslovanje Banke da bi zahtijevali objavu u napomenama uz finansijske izvještaje za 2020. godinu.